

Netværksforum

**Netværk for blinde og svagsynede
tilknyttet Synscentralen i Vordingborg.**

Synscentralen i Vordingborg etablerede i 2011 og 2012 et projekt med støtte fra Trygfonden med henblik på at screene gruppen af blinde og svagsynede borgere i Faxe, Guldborgsund, Lolland, Næstved og Vordingborg kommune. Formålet var at skaffe overblik over målgruppens tilknytning til arbejdsmarkedet samt undersøge mulighederne for en forstærket indsats med hensyn til at hjælpe arbejdssøgende blinde og svagsynede i deres jagt på et arbejde.

Synscentralens screening af forsørgelsesgrundlaget for gruppen af blinde og svagsynede i aldersgruppen 18-64 (antal: 466) viser at:

- 5,6 % af gruppen har arbejde på almindelige vilkår
- 4,5 % har fleksjob
- 1,0 % er jobsøgende
- 5,0 % er i skole/uddannelse
- 0,4 % modtager kontanthjælp
- 83,5 % modtager pension

Som opfølgning på screeningen af gruppen har den målrettede indsats i væsentlig grad medført, at antallet af arbejdssøgende er faldet fra 23 personer i februar 2012 til 5 personer i november 2012.

Det er ofte en sej kamp for synshandicappede at få og bevare fodfæste på arbejdsmarkedet og forbundet med store personlige udfordringer.

Screeningen af de 466 blinde og svagsynede personer afslørede en række forhold, hvor netværk med ligesindede/ligestillede vil kunne give deltagerne personligt overskud til at tage kampen op for at få arbejde eller modvirke, man bliver ekskluderet fra arbejdsmarkedet og bidrage til at bryde isolation.

Som en videreudvikling af arbejdsmarkedsindsatsen, har Synscentralen i 2013 derfor etableret projekt **Netværksforum**. Blinde og svagsynede er forskellige ligesom alle andre mennesker. Ligeledes er måderne at håndtere sine synstab på forskellige. At lære nyttige håndteringer og holdninger af hinanden giver bedre styrke til at møde mange af livets udfordringer i en verden lavet af seende for seende. Netværkenes grundlæggende idé er at opkvalificere til øget styrke og mestring.

Netværk kan inddrage professionelle, der kan bistå med ideer og forslag til, hvad der kan hjælpe de enkelte deltagere.

Netværk kan etableres med Synscentralens hjælp, men skal på sigt være selvkørende.

Metode

Udvælgelse til projektet: Blinde og svagsynede i den erhvervsaktive alder, som ikke er under uddannelse, har multiple funktionsnedsættelser eller er udviklingshæmmede.

Screeningen resulterede i 3 grupper:

59 personer, der ikke modtager pension.

57 førtidspensionister med et synstab bedre end grænsen for optagelse i Dansk Blindesamfund.

55 førtidspensionister med et synstab til optagelse i Dansk Blindesamfund.

Opstart med en lille repræsentativ gruppe, Pionergruppen, som igangsætter med formulering af projektets struktur og indhold.

Møder for hver af de 3 grupper. Temadage for alle

Målet er, at interessenetværk etableres i 2014 som selvkørende og åbne for nye deltagere.

Formel organisering med 3 tovholdere hvoraf den ene har formandsstatus.

Rapporten tilstræber en høj detaljeringsgrad i referater af hensyn til deltagere, som ikke kunne deltage i visse arrangementer samt af hensyn til potentielle nye deltagere og andre interesserede brugere af Synscentralen.

Projektleder: Peter Lebech, cv: feb. 1971 lærer ved Refsnæsskolen, 1975 synskonsulent i Storstrøms amt, 1982 etablerede Synscentralen og var forstander til pension i 2010.

Indholdsfortegnelse

Side

4	Første møde i Pionergruppen den 14. september 2013
7	Andet møde i Pionergruppen - Psykologisk sikkerhed den 26. oktober 2013
13	Møde for gruppen, der ikke modtager pension den 18. januar 2014
19	Konference "På arbejde med nedsat syn" den 8. marts 2014
30	Møde for svagsynsgruppen den 26. marts 2014
35	Møde for gruppen med synstab til optagelse i Dansk Blindesamfund den 23. april 2014
41	Tovholdermøde med beslutning om det videre forløb med udgangspunkt i resume af tidligere møder den 26. maj 2014
42	Temadag om tilgængelighed den 30. august 2014
46	Besøg på IKT messen, Nyborg Strand den 3. september 2014
49	Temadag om tilbagevenden til arbejdsmarkedet fra førtidspension den 10. september 2014
54	Temadag om aktivitet med kropsbevidsthed den 16. september 2014
55	Bilag: TRYGFonden: Ansøgning og bevilling og regnskab
58	Regnskab og evaluering
59	Fremtiden.

Inviterede til 1. møde vedr. netværksdannelse.

14 personer indbydes (Pionergruppen).

11 personer deltog.

3 personer havde ikke mulighed for at deltage på det valgte tidspunkt.

Oplæg (som beskrevet). (PL).

Kort gennemgang af tilbud: Landsdækkende (PL), Synscentralen (VJ), Dansk Blindesamfund (AFM).

Oplæg til drøftelse i 2 grupper. (PL).

Stikord til inspiration.

Fundamentale færdigheder: Mobilitetsmæssige og tekniske udfordringer.

Hvorledes klarer du sådanne udfordringer?

Kommunikation:

Læse, skrive og følge med i den daglige informationsstrøm.

Hvorledes klarer du sådanne udfordringer?

Beskæftigelse:

Udfordringer på job eller i hobby.

Gode ideer?

Psykologisk sikkerhed:

Hvornår taber du virkelighedskontakt med omgivelserne?

Hvorledes klarer du sådanne udfordringer?

Uafhængighed og

selvagtelse:

Hvad betyder det?

Referat

Gruppe 1, mændene og gruppeleder Anders Mortensen, Synscentralen.

Tilgængelighedsproblemer kan afholde én fra at færdes og deltage i aktiviteter, som ellers kunne have interesse.

Jobmæssige udfordringer, befordringsproblemer og behov for hjælpemidler.

Udbredt modvilje mod at vise sit synshandicap – konkret i form af stok eller mærker; men også i relationer og sammenhænge uden for hjemmet.

Gruppen fremsætter følgende konkrete forslag:

- fælles mailliste
- "facitliste" vedr. lovmæssige muligheder, herunder personlig assistance.
- hjælpemiddeltema: " Tips og Tricks".
- APP`s gennemgang og anbefalinger
- fælles motionsture
- focus på auditive læsningsteknikker

Godt arrangement, nyttigt at udveksle erfaringer.

Gruppe 2, kvinderne og Vivi Juul, Synscentralen.

I gruppen fremkom udsagn om episoder/situationer/problemer som opleves træls alene eller måske også fordi man ikke ser så godt.

Gruppedrøftelse:

Identitet og Isolation:

- Det er vanskeligt ikke at kunne se eller at se med nedsat syn og man bruger meget energi på udføre dagligdags opgaver, ligesom man bruger megen energi på at udføre et arbejde.

En udtalelse som: "at det kneb med overskud fra kolleger" i forbindelse med en øget sårbarhed/hudløshed efter tab af forældre.

Det opleves, at udviklingen i samfundet går i retning af mindre overskud i al almindelighed, og at man måske rammes hårdere som blind/svagsynet.

Synlighed:

Ønske om offentlige instansers kendskab til handicaps og regler gældende for handicappede....."Hårdt at ha' et handicap". "Man skal stå fast".

Tilgængelighed:

En deltager har fået en bøde på kr. 750,- fordi hun ikke havde benyttet rejsekort. Fakta er, at det havde vedkommende, men kunne af gode grunde ikke se, at det var gjort. Havde også hørt, at der havde lydt et klik, men tilsyneladende virkede standen ikke.

Kan være vanskeligt at skelne trappetrin. Trapper! Ved ikke om de går op eller ned.

Helbred/fysik:

Spændinger i ryg og nakke, - skyldes ofte at man spænder i kroppen som led i beskyttelse af sin krop, - når man ikke ved præcis, hvor man går eller hvad struktur underlaget har.

Befordring:

Bor man "langt ude på landet" kan det være vanskeligt eller umuligt at benytte offentlig befordring. Både i forbindelse med almindelige indkøb og i forbindelse med befordring til og fra arbejdsplads.

Endvidere kan kontrol af busnummer og togrute give anledning til usikkerhed.

DSB:

På de input, der nævnes, kan man få det indtryk at der findes mange forskellige regler vedrørende befordring af blinde og svagsynede.

Ønske: Besøg af en medarbejder fra DSB, som kunne informere om befordringsregler for handicappede.

Opsamling og beslutninger

Alle i denne "pionergruppe" finder netværk nyttigt. Uden tvivl er målgruppen omfattende blandt de af Synscentralen kendte 466 blinde og svagsynede personer.

Der var imidlertid enighed om, at pionergruppen i første omgang igen samles. Her vil oplæg til sådanne tiltag blive drøftet. Samtidig vil et eller to af de fremførte emner kunne sættes på dagsorden.

Der udveksles mailadresser. Dette giver alle mulighed for at kommunikere indbyrdes:

Planlægning af næste møde vil blive foretaget af deltager RH og fra Synscentralen Vivi Juul, Anders Mortensen og Peter Lebech.

Næste møde aftales til lørdag den 26. oktober 2013.

2. møde i Netværksforum: Psykologisk sikkerhed.

26. oktober 2014

Deltagere i denne pionergruppe:

Samme som ved 1. møde med følgende afvigelse:

Afbud fra K. P. og P. T.

Nye i gruppen: S P, K B og C J.

I gruppen er helt blinde samt svagsynede i forskellige grader fortsat repræsenterede.

Endvidere såvel mænd som kvinder, alle i den erhvervsaktive alder, ligesom også førtidspensionister, jobsøgende og personer i job er repræsenteret.

Fra Synscentralen medvirker: Vivi Juul, Anders Mortensen og Peter Lebech.

Ved 1. møde den 14. september besluttede den indbudte gruppe at mødes igen den 26. oktober med henblik på at behandle udvalgte emner, som blev fremført på mødet som meget væsentlige.

Der henvises til referat fra dette møde.

Blandt emnerne blev det besluttet at denne gruppe skulle mødes igen og arbejde videre med følgende fra 1. møde:

Oplæg:

Psykologisk sikkerhed: Hvornår taber du virkelighedskontakt med omgivelserne?
  Hvorledes klarer du sådanne udfordringer?

Gruppens oplevelse:

Det er vanskeligt ikke at kunne se eller at se med nedsat syn, og man bruger meget energi på at udføre dagligdags opgaver, ligesom man bruger megen energi på at udføre et arbejde. Det kniber ofte med overskud fra kolleger, og det opleves, at udviklingen i samfundet går i retning af mindre overskud i al almindelighed, og at man måske rammes hårdere som blind/svagsynet.

Problemerne blev bl.a. beskrevet ved, at der er en udbredt modvilje mod at vise sit synshandicap – konkret i form af stok eller mærker; men også i relationer og sammenhænge uden for hjemme.

Mødet den 26. oktober:

1: Psykolog, cand. psych. aut. Maria Krøl fra Institut for Blinde og svagsynede talte om det væsentlige omkring, hvordan man håndterer formidlingen af eget synshandicap.

2: S P og C J, begge deltagere og begge blinde, talte om egne erfaringer.

3: De videre initiativer i Netværksforum.

1:

Maria Krøl fandt det væsentligt, at man bliver bevidst om, hvorledes man formidler sit synshandicap. Der er ikke en rigtig løsning for alle, snarere er der fordele og ulemper ved forskellige udmeldinger alt efter situationen.

Der er forskel på, om det er en formidling på arbejdspladsen, i private sammenhænge eller personer, man har tæt på. Fx er nogle arbejdspladser mere rummelige end andre.

Det er et livslangt dilemma omkring, hvem man fortæller hvad, og hvordan man gør det mest konstruktivt for sig selv på lang sigt. Både så man får hjælp og støtte fra omgivelserne, men også selvstændighed.

Børn er åbne og nysgerrige, og i de tidlige år gør det ikke noget at være anderledes, men omkring 6. klasse opstår udfordringen med, at det er vigtigt at være som andre og passe ind. For at blive en del af det sociale fællesskab, opstår der ofte bestræbelser på at skjule handicapet. Det kan umiddelbart virke som den bedste løsning, men for mange viser det sig på lang sigt at være u hensigtsmæssigt. Uanset om man siger noget eller ej, så er synshandicappet en realitet. Når kommunikationen udebliver, så ved de seende ikke, hvordan de skal håndtere det. Ligesom det er vanskeligt for den synshandicappede at finde ud af, hvorledes der skal ageres, er det tilsvarende svært for den seende. Udover at håndtere sit synshandicap står man med en ekstra udfordring om at fortælle om synshandicappet til de seende i sine omgivelserne, så de lærer at forstå og give hjælp/plads efter dit behov.

BH: " Man skal rumme andres usikkerhed, mens man også skal rumme sin egen. Træls med afhængighedsgæld."

Maria Krøl: "Hjernen vil gerne have en automatiseret reaktion. Derfor foreslår hjernen først den genkendelige og kortsigtede løsning, selv om det i den givne situation måske ikke er det bedste.

Derfor er det vigtigt at tænke over sin egen strategi og justere "sin autopilot".

Langsigtede løsninger kræver mere, eksempelvis ved en jobsamtale, så der ikke opstår den lille bebrejdelse: Hvorfor har han ikke sagt det før?

CJ: Man vil gerne starte med at præsentere sine stærke sider. Det er surt altid at starte med at fortælle om sine svage sider.

KB: Nogle øjensygdomme er tydelige, eksempelvis nystagmus. Andre øjensygdomme kan ikke ses.

AM: Jo oftere, det nævnes, jo lettere bliver det: Autopilot.

Nyttigt at mærke efter med sig selv.

Det gjorde alle, og vi takkede Maria Krøl for sit indlæg.

2:

CJ, 42 år, stærkt svagsynet (5/60) som barn, i dag blind.

Har job og er ansat med flexvilkår.

CJ betegner sig selv som verdensmester i at skjule og snyde i 35 år.

Det var dobbeltarbejde, dels at klare sig med det nedsatte syn, dels at skjule det.

Og ofte lykkedes det galt:

Som da han kørte for langt i bussen, fordi solen stod på, så han ikke med sin lille synsrest kunne se kendemærkerne.

Og som da han i skolen satte sig ind på sin plads, og først opdagede, det var et forkert klasseværelse, da en helt anden lærer kom ind til undervisning.

Og som da han en sen aften måtte træde af på naturens veje og en patruljevogn ville notere en bøde for uretmæssig vandladning.

Den sammenklappede stok sad i brystlommen.

For første gang kom stokken frem, og da politiet så den og blev klar over situationen, slap han for bøden. Og måtte så efterfølgende benytte stokken, så politiet kunne se, at den var god nok.

"Først da blindheden nærmede sig, kom erkendelsen af svagsynethed".

Set i bakspejlet kunne CJ som ung have ønsket sig en mentor, en ligestillet.

Det sociale fællesskab på Synscentralen med rejserne kunne have været dyrket yderligere.

Det var i hvert fald tåbeligt ikke at have haft større åbenhed om synstabet, herunder at anvende stokken.

AM føjede til, at han som blindfødt og elev på Refsnæsskolen ikke havde haft samme problemer.

Blind eller svagsynet er 2 helt forskellige verdener.

SP, 45 år, for 13 år siden skred synet gradvist, i dag blind.

Er førtidspensionist.

På en vagt som sygeplejerske konstaterede SP for 13 år siden, at hun ikke kunne aflæse nogle blodprøver.

Så fulgte et forløb med inddragelse af læge og Institut for Blinde og Svagsynede samt Synscentralen.

Følte isolation, vanskeligt af aflæse mimik og kontakt

Et halvt år efter optagelse 10 måneder på Institut.

Tilbage til Næstved.

Følte sig beskuet, og kæmpede med at erstatte et pleaseren med: "Jeg har lov at være her".

Efter 3 år fik hun førerhund, og denne synlighed at blindheden medførte, at hun kunne gå uden folk standsede og ville hjælpe.

Påtrængende ledsagerhjælp må iblandt tåles, andre gange kan hjælp være ønsket.

AM: Nu og da må vi tage det, som det kommer.

SP havde sine forældre med på Institutet, så de kunne lære korrekt ledsagerteknik. Det var dengang en stor hjælp.

SP er i dag gift og har en lille datter.

I ægteskabet var det aftalt, at blindheden intet betød.

Senere snigede der sig situationer ind, som viste, at dette var forkert.

F. eks. stod SP i en salgsbod, hvor køberen ikke kunne vide, at SP er blind. Det kan bestemt ikke ses. Da SP efterfølgende fik en badge på jakken, blev meget lettere.

Såvel for SP og potentielle kunder.

Synligheden om handicap er en vigtig sag.

Hver på sin måde bidrog SP og CJ med en flot afrunding af dette emne, som er en livslang udfordring for alle synshandicappede i den seendes verden.

Ligesom Maria Krøl modtog også SP og CL klapsalver sammen med 2 flasker super god frikadellevin.

3:

Oplæg: Fremtidige aktiviteter:

Opsamling af forslagene fra sidste møde:

Synscentralens optælling af 18 – 64 årige fordeler sig således:

(Opgørelse fra Rapport: Blinde og svagsynede i relation til arbejdsmarkedet i Faxe, Guldborgsund, Lolland, Næstved og Vordingborg kommune, december 2012.)

Pensionister (187)

Flerhandicappede (202 - også pensionister)

I skole eller uddannelse(23)

Erhvervsrelateret gruppe (52), fordeling:

I arbejde, almindelige vilkår (26)

I flexjob (21)

Jobsøgende (5)

Alle er i et potentiale med initiativ om netværksdannelser.

Til overvejelse: Pionergruppen, eller medlemmer heraf, samles med én eller flere af nævnte grupper. Der drøftes forslag til indhold og varighed.

Skal Synscentralen oprette en intern lukket konference eller et mailingssystem sendes der til én, sendes der til alle). Initiativ af denne art vil kunne anvendes af såvel Synscentralens brugere som af Synscentralens medarbejdere med orientering om nye tiltag, eksempelvis APP-listen og så meget andet

Opsamling:

Anders´gruppe:

Emneforslag:

Jobsøgning

Orientering om Flex

Jobskifte

Tilgængelighed til jobs

Tilgængelighed generelt – små trix

Oprettelse af mailingliste

Møde omkring andre aktiviteter som f.eks. motion

Blinde som småbørnsforældre.

Vivis gruppe:

En langt større gruppe af Synscentralens målgruppe kunne have haft udbytte af dagens første punkter, ikke mindst Maria Krøl.

Gruppen skole og uddannelse kunne profitere af det erfaringsmæssige fra den jobrelaterede gruppe (mentor).

Aktivitet med kropsbevidsthed og massage.

Præsentation af samtlige synshjælpemidler, - andre skal ikke vurdere for os.

Etablering af e-mailliste.

Alle i "Pionergruppen" finder netværk nyttigt, ligesom der gives udtryk for tilfredshed med dagens arrangement.

Beslutning:

Der tilrettelægges et næste arrangement, hvor den erhvervsrelaterede gruppe inviteres sammen med Pionergruppen. Det overvejes samtidig at invitere skole og uddannelsesgruppen.

Pionergruppen foreslår et næste møde snarest efter årsskiftet.

Der arbejdes videre med tilrettelægning af et sådant stormøde.

Medlemmer af Pionergruppen opfordres til at tage del i dette arbejde.

I kan kontakte mig (Peter), såfremt I har interesse i blot at låne 2. sal til egne møder. Dette er muligt, såfremt der ikke er reserveret.

Jeg vedhæfter den efterspurgte oversigt over Apps til iPhone og iPad, der er tilgængelige for mennesker med nedsat syn, og som samtidig kan være med til at gøre hverdagen lettere. Ring, såfremt du også ønsker at få en papirudgave (den er på 24 sider).

Der etableres en e-mailliste.

Dette sker i forbindelse med fremsendelse af nærværende referat, fordi det sendes til ALLE.

Hvis du vælger at trykke på "svar til alle", vil ALLE modtage, hvad du måtte skrive.

Samtidig kan du slette teksten i denne mail, så dette referat ikke fortsat hænger på.

Du kan også vælge at sende til én eller flere.

Skema med telefonnumre og mailadresser fremgår af nedenstående skema.

Tak for en dejlig dag sammen med Jer.

Invitation til 18. januar 2014

Kære

Du inviteres til møde på Synscentralen lørdag den 18. januar kl. 11.00 – 16.15.

Vi inviterer ved denne lejlighed dem vi på Synscentralen kender i alderen 18 – 64 år, og som ikke modtager pension eller er i uddannelse, i alt 60 personer, som alle er bosat i én af de 5 kommuner, vi har leveringsaftale med.

Hermed tilbyder vi, at folk med nedsat syn møder andre med nedsat syn. Dette vil give mulighed for fremover at danne grupper eller netværk, hvor man kan samles om anliggender, som er væsentlige, når synet svigter i større eller mindre udstrækning.

Mødet er gratis, og vi refunderer dine rejseudgifter.

Til orientering passer tiden til tog fra Næstved kl. 10.16 og til tog fra Nakskov kl. 9.18. Jeg vil være på stationen i Vordingborg og sørge for, at alle kan få plads i taxa til Synscentralen. Efter mødet kører togene mod henholdsvis Næstved og Nykøbing kl. 16.33 og 16.37.

Af praktiske årsager deltager man uden ledsager, så vi kan være i salen på Synscentralen.

Program vedlægges.

På mødet vil udstillingen af synshjælpe midler være åben, og her kan der træffes eventuelle aftaler om ny assistance af Synscentralen.

Vi beder dig træffe en hurtig beslutning og ved tilmelding udfylde vedlagte blanket og sende den til os i den frankerede svarkuvert senest torsdag den 12. december.

Med venlig hilsen

Peter Lebech
Projektmedarbejder

TILMELDING

I vedlagte returkuvert senest torsdag den 12. december.

Jeg tilmelder mig mødet på Synscentralen den 18. januar 2014 Kl. 11.00

Navn: _____

Adresse: _____

E-mail: _____

Telefon: _____

Sæt kryds _____ hvis du også ønsker at deltage kl. 17.00 om forælderrollen.

Sæt kryds _____ hvis du har ægtefælle, som også deltager fra kl. 17.00.

Her kan du oplyse, om du har job:

Sæt kryds:

_____ Jeg har arbejde på almindelige vilkår

_____ Jeg har arbejde og er ansat i flexvilkår

_____ Jeg er ledig og søger job

Andet: _____

Netværksmøde den 18. januar 2014

For blinde og svagsynede, der ikke modtager førtidspension

Indledning:

Oplæg som tidligere beskrevet.

Referat

Følgende var inviteret til dette møde: Blinde og svagsynede personer i alderen 18 – 64 år som ikke modtager pension eller er i uddannelse, i alt 59 personer, som alle er bosat i én af de 5 kommuner, vi har leveringsaftale med.

26 personer deltog.

Fra synscentralen medvirkede Vivi Juul, Anders Fynbo Mortensen, Steven Andersen og Peter Lebech (PL).

Indledningsvis præsenterede alle sig, og PL beskrev, at gruppen repræsenterede en bred vifte af synsdiagnoser og synstab, lige fra moderat synsnedsættelse til blindhed.

Kort beskrev PL om diagnoser, som kan være knyttet til et eller flere af områderne:

Det optiske (hornhinde og linse),

Optisk/kemisk (nethinde)

Neurologisk (synsnerve)

Perceptuelle (hjernen/opfattelsen)

Ligesom måling af synstab, synsstyrke, blev repeteret.

Herefter præsenterede 3 deltagere deres oplevelser som blinde eller stærkt svagsynede:

KM:

Opvoksede i en familie med 2 søskende, der også er svagsynede. I skolen sad hun forrest i klassen. Denne placering blev fravalgt på efterskolen for i højere grad at være som de andre. Det er ikke lykkedes at få hjælp af en afstandsbrille, men en kikkert blev benyttet for at se tavlen. Glad for idræt men skuffet, når der skulle spilles boldspil. Som svagsynet får man mange knubs. Efterfølgende uddannet først til sygeplejerske, herefter til fysioterapeut. Studerede på lige vilkår med seende. I dag ville hun nok have valgt en anden uddannelse. Måske bager.

KM har aldrig væltet sig i hjælpemidler, som er begrænset til en lille kikkert og en indkøbsslup i lommen.

Katrine er i dag arbejdsløs og alene med 2 børn.

TT:

Husker fra sin skoletid, at PL kom som synskonsulent til en pige i klassen. Det fæstnede han sig ikke meget ved. Men i 7. klasse blev han en dag kørt ned i trafikken og blev ilde tilredt.

Lå i koma og uden syn en periode. En del af synet kom tilbage, men det var slut med at dyrke tidligere interesser, fodbold m.v., så der måtte søges nye interesseområder.

Håndværk blev vurderet som håbløst.

Efter gymnasium og handelsskole har han siden 1999 altid måttet kæmpe mod de fuldt seende om job. Har i en periode været medarbejder på en lokalradio, men desværre lukkede denne arbejdsplads. Dette var en meget god periode i TT's liv: Glad for arbejdsopgaverne og fik stor anerkendelse for sit arbejde. Tiden siden beskrives som en kamp for at overleve og med kampe med myndighederne om flexjob.

I dag ansat på deltid som kontorassistent på flexvilkår.

RH:

Husker ved skolestart, at der kom en stor mand med et svagsynsbord.

Efter skolegang uddannelse som køkkenassistent og efterfølgende head hunted til anden restaurant med lærerplads til kok. Efter kokkeuddannelse arbejde i København, hvor han boede i campingvogn i Køge. "Jeg startede med en formue på kr. 183.000 og tjente en masse penge. Jeg gav den gas. En sjov periode i mit liv. Efter 2 år var alle pengene væk, og jeg flyttede til Lolland. En køkkenchef var her tøvende for at ansætte mig på grund af det nedsatte syn, men jeg fik en prøvevagt og blev senere souschef i 4 år med ansættelse på normale vilkår. Efterfølgende køkkenleder på ny arbejdsplads, hvor han senere fik tildelt personlig assistent. Fyret grundet aktivitetsnedgang. Arbejdsløs i 2 måneder indtil nyt job som kok med personlig assistent i et halvt år. Nu næsten helt blind samtidig med ordrenedgang på jobbet. RH fyres og søger nu førtidspension.

Det er nu så hårdt at forsøge at klare en arbejdsdag, at når jeg kommer hjem, falder jeg sammen på sofaen og må overfor min familie undskyldte mig med, at jeg lige var blevet "lækkersøvning".

Efter de 3 indlæg var der debat, hvor alle havde erfaringer med, at man som synshandicappet skal vise noget ekstra for at blive accepteret på lige fod med de seende. Flere arbejdsmarkedsspørgsmål kom frem, og der blev peget på at tilrettelægge en temadag dette forår med indbydelse af relevante fagfolk.

Gruppearbejde

Opdeling i 3 grupper, hver med én af indlægsholderne som ordstyrer.

Opgave for grupperne:

Forslag til indhold i temadag og forslag til interesseområder, som man kunne samles om, helt eller delvist.

Endvidere udpegning af en talsmand.

Opsamling

Her bringes de samlede ideer fra grupperne i usorteret rækkefølge:

Emner til paneldeltagere ved en temadag samt øvrige ideer til gruppen:

Fremlæggelse af regler, love og cirkulærer af en jobcentermedarbejder

Deltagelse af repræsentant fra hver af de 5 berørte jobcentre

Måske deltagelse af respektiv fagperson fra Institut for Blinde og Svagsynede

Efterspørgsel af gennemgang af:

Flexjobregler

Skånejob

Personlig assistent

Mulighederne for at komme i virksomhedspraktik,

så man kan vise, man kan klare jobbet med henblik på ansættelse.

Iværksættelsesmuligheder, herunder

særlige regler om at starte egen virksomhed

Pension, herunder regler for midlertidigt eller permanent at frasige sig en

bevilget pension med ønske om at påbegynde/forsøge sig med en uddannelse.

Grundlæggende information/inspiration "hvad kan jeg blive".

Serviceovens respektive paragraffer: 96, 97, 100, 112 og 113.

Hvordan ansøger man om "diverse"?

Der blev foreslået etablering af en mentorordning (Engang fandtes der en

statslig blindekonsulentordning). Kunne der etableres en ny funktion, som kunne

hjælpe med at komme videre.

Initiativ til oprettelse af seniornetværk, så ikke der er en aldersgrænse på 65 år.

Der blev rejst forslag om indførelse af en "hoplanål" til jakke eller kjole,

som gruppen kan uddele til arbejdsledere, der er gode medspillere.

Vedr. jobcentrene: Der ønskes en højnelse af indsigt, forståelse og dialog.

Fokus på forældre- og bedsteforælderrollen.

Forsikringsspørgsmål

Forskningsresultater vedr. syn

Forslag om at give paneldeltagerne simulationsbriller på.

Dansk Blindesamfund skal informeres om initiativerne. Der er i gruppen mange medlemmer.

Talsmand

Frem for at udpege én talsmand for hele gruppen, var der enighed om, at det kunne være nyttigt at lade 2 personer om dette.

Følgende blev valgt i enighed:

Bettina Hansen og Helene Pedersen

Helene har efterfølgende måttet trække sig grundet stort arbejdspress på jobbet.

Handleplan

Der fremsendes mailliste.

Talskvinderne indgår i den fremtidige planlægning af temadag, og kan kontaktes af alle via mail, ligesom alle kan kontakte hinanden og os alle.

De, der ikke kunne deltage ved dagens arrangement, vil blive opfordret til at koble sig på.

Hjælpemidler og nye aftaler

Steven Andersen, Synscentralen, gennemgik de nye procedurer vedr. afprøvning og eventuel efterfølgende ansøgning af hjælpemiddel.

Herefter var der besøg i hjælpemiddeludstillingen, hvor Steven tog imod nye anmodninger om assistance.

Afslutning og tak for i dag.

Herefter havde blinde og svagsynede forældre til seende børn deres eget 1. møde.

20. februar 2014

Invitation

Til konference: På arbejde med nedsat syn.

Kære

Har du lyst til at mødes med andre personer, der har nedsat syn?

Ved møde på Synscentralen den 18. januar besluttede en gruppe af personer med nedsat syn at danne et netværk, så man kunne samles om udvalgte emner.

Det blev besluttet at gennemføre en erhvervskonference, som bliver den 8. marts.

TRYGfonden betaler også dette arrangement, som er gratis for dig, og vi refunderer dine rejseudgifter.

Til orientering passer tiden til tog fra Næstved kl. 10.16 og til tog fra Nakskov kl. 9.18.

Jeg vil være på stationen i Vordingborg og sørge for, at alle kan få plads i taxa til Synscentralen. Efter mødet kører togene mod henholdsvis Næstved og Nykøbing kl. 16.33 og 16.37.

Af praktiske årsager deltager man uden ledsager, så vi kan være i salen på Synscentralen.

Program vedlægges.

Vi beder dig træffe en hurtig beslutning og ved tilmelding udfylde vedlagte blanket, som vi skal modtage senest torsdag den 27. februar. (frankeret svarkuvert vedlagt).

Vi håber, du kommer.

Med venlig hilsen

Peter Lebech

Konference lørdag den 8. marts 2014

”På arbejde med nedsat syn”

Referat

22 blinde og svagsynede personer deltog ud af en gruppe på 59.

11.00 Velkomst

Kort præsentation af Synscentralen. (Peter Lebech).

Præsentation af de 2 talsmænd for netværket af blinde og svagsynede personer i alderen 18 – 64 år, som ikke modtager pension og som blev valgt ved sidste møde på Synscentralen den 18. januar.

Begge fortalte om deres oplevelser af livet med et nedsat syn:

Helene Petersen

Bettina Hansen

Alle præsenterede sig kort. Her bringes en anonymiseret præsentationen af deltagerne i den ene gruppe:

A er 37 år. Mistede synet helt for 10 år siden grundet Diabetes. Er til daglig ansat i Ydelsesenheden i en kommune. 25 timer ugentlig.

B er svagsynet og uddannet både sygeplejerske og fysioterapeut. Er i virksomhedspraktik pt.

C er uddannet lærer. Har søgt mange jobs. Er nu i virksomhedspraktik.

D er 37 år. Uddannet ergoterapeut. Nystagmus. Arvet fra faderen. D arbejder i ergoterapien på et sygehus. Har ekstra lys på arbejdsplads og Zoom Text (forstørrelsesprogram). Arbejder på ordinære vilkår.

E er uddannet socialrådgiver. Blev færdig i januar i år. Søger på livet løs. Også uddannet socialpædagog.

F stammer oprindeligt fra Østasien. Har været i Danmark i 14 år. Er dansk gift. Ingen børn.

Er uddannet fra universitetet i Østasien i psykologi. Arbejdet med salg og markedsføring. Fik kandidateksamen som Master of arts. Language teaching og research fra USA. Har Retinitis Pigmentosa med stærkt indskrænket synsfelt.

F er nu i gang med organistuddannelsen på IBOS. Bliver færdig i 2014

G er 56 år og slagter. Øjnene blev medicinsk ødelagt for 5-6 år siden på grund af Malariapiller. Har været i slagterafdeling i ca. 18 mdr. Aftale udløber d. 22/4.

H arbejder på dagcenter for fysisk og psykisk handicappede.

Arbejder på fuld tid i ordinær ansættelse. Har personlig assistance 8 timer ugtl. til kørsel af bus.

I arbejder på Synscentralen 22 timer ugtl. I ordinær ansættelse med personlig assistent. I er helt blind. I er uddannet lærer. Har blandt andet været ansat på Synscenter Refsnæs som underviser.

J er 43 år. Socialformidler i en kommune. Arbejder med regnskab og visitation indenfor social og handicap, botilbud og socialpædagogisk støtte.

K er 57 år. Arbejder i fleksjob indenfor hjemmeplejen. Har hund med på job. 22 timer ugtl.

L er 39 år. Kikkertsyn. Fleksjob som kontorassistent. 20 timer.

M er 23 år. Uddannet indenfor lager og logistik. Arbejdsløs siden 2011. Stærkt nærsynet.

Herefter erfaringsudvekslinger i hver gruppe (se fortsættelse under kl. 15:30).

12.30 Frokost

13.00 Hvad kan jobcenteret gøre?

Virksomhedskonsulent Niels Erkeby og juridisk konsulent Lisbeth Østergaard Larsen fra Jobcenter Vordingborg gennemgik forskellige støttemuligheder, omtaler de forskellige forsørgelsesmuligheder og herunder betingelserne og fremgangsmåden i forbindelse med ansøgning mv.

På grund af punkternes omfang refereres der i stikordsform:

Fleksjobreformen og førtidspension

Reformens hovedpunkter er følgende

- hjælp til at komme i arbejde frem for pension
- flest mulige skal forsørge sig selv ved ordinært arbejde
- adgangen til førtidspension begrænses
- færrest mulige skal ende på passiv forsørgelse
- der fokuseres på ressourcer og udvikling
- der skal arbejdes sammen på tværs af forvaltninger og sektorer om en koordineret og helhedsorienteret indsats
- borgere under 40 år skal som udgangspunkt ikke have førtidspension, men et eller flere helhedsorienterede udviklingsforløb i et ressourceforløb
- borgere over 40 år skal som udgangspunkt have et ressourceforløb, før der kan tilkendes førtidspension
- borgere i ressourceforløb får en koordinerende sagsbehandler
- borgerne skal deltage i forberedelsen af sagen og skal mødes med rehabiliteringsteamet
- fleksjobordningen er målrettet til personer med meget begrænset arbejdsevne, det offentlige tilskud er lagt om, og fleksjob er som udgangspunkt midlertidige

Organisatorisk

- der er etableret rehabiliteringsteams på tværs af kommunens forvaltninger. Rehabiliteringsteamet udarbejder indstillinger til kommunen, før der træffes afgørelse i sager om fleksjob, ressourceforløb og førtidspension

- der er etableret en Klinisk Funktion i regionerne
- kommunerne skal benytte rådgivning og vurdering fra Klinisk Funktion, og der er indgået en samarbejdsaftale herom med Region Sjælland
- sundhedskoordinator, som er ansat i Klinisk Funktion, deltager i rehabiliteringsteamets møder og rådgiver kommunen i løbende sager
- fremgangsmåden ved indhentelse af lægelige oplysninger er blevet forenklet
- kommunen træffer afgørelse i sager om fleksjob, ressourceforløb og pension på baggrund af indstillingen

Rehabiliteringsmøder, deltagere

- borgeren
- sagsbehandleren
- psykiatri/handicap/ældreområdet
- sundhed
- borger- og arbejdsmarked
- sundhedskoordinator
- UU i sager med unge

Den nye fleksjobordning

Med reformen af førtidspension og fleksjob, som trådte i kraft den 1. januar 2013, er fleksjobordningen ændret væsentligt.

Fleksjob er nu blevet midlertidige, tilskud bliver givet, så lønnen ydes ud fra den reelle arbejdsindsats og det offentlige tilskud er lagt om. De største tilskud er nu målrettet personer med de laveste lønninger og den mindste arbejdsevne, så det bedre kan betale sig for virksomheder at ansætte personer i fleksjob, selvom de kun kan arbejde få timer om ugen. Det er stadig et krav, at fleksjobbereren har så væsentlige og varige begrænsninger i arbejdsevnen, at pågældende ikke kan få eller fastholde et arbejde på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Men målgruppen er ændret, så også personer med en meget lille

arbejdsevne, helt ned til få timer ugentligt, kan få fleksjob, hvis det er muligt, at deres arbejdsevne kan udvikles (de såkaldte mikroflexjob).

Oversigt over ændringer

- fleksjob er midlertidige
- fleksjob bevilges for fem år ad gangen
- fleksjobbere over 40 år kan efter det første fleksjob få bevilget et permanent fleksjob
- der følges op midt i fem års perioden om betingelserne for fleksjob stadig er opfyldt
- der udarbejdes status efter 4 ½ år med henblik på fortsat fleksjob eller ordinær beskæftigelse
- proceduren for visitationen til fleksjob er ændret
- der skal udarbejdes rehabiliteringsplan
- sagen skal gennem kommunens rehabiliteringsteam
- krav om ansættelse i 12 måneder efter overenskomstens sociale kapitler, eller på særlige aftalte vilkår, forud for fleksjob på nuværende arbejdsplads, så der er en tilskyndelse til at fremme brugen af andre ansættelsesformer end fleksjob
- fleksjobbere får løn fra arbejdsgiveren for den indsats, de reelt yder, både med hensyn til arbejdstimer og arbejdsintensitet og ikke for fuld tid, som efter den gamle ordning
- kommunen udbetaler tilskud til lønnen direkte til fleksjobberen
- ordningen indeholder en økonomisk tilskyndelse til, at fleksjobansatte øger antallet af arbejdstimer
- tilskuddet bliver reguleret med lønnen, således at de største tilskud er målrettet personer med de laveste lønninger og den mindste arbejdsevne
- det kan bedre betale sig for virksomheder at ansætte personer i fleksjob, selvom de kun kan arbejde få timer om ugen
- ledighedsydelsen er sat ned
- ydelsen er ca. 15.450 kr. om måneden (89 pct. af højeste dagpengesats), for personer, der er blevet ledige fra fleksjob og personer, der har ret til syge- eller barseldagpenge ved visitationen til fleksjob mv.
- ydelsen er ca. 13.952 kr. for voksne forsørgere (80 pct. af højeste dagpengesats svarende til kontanthjælpssatsen for forsørgere)
- ydelsen er ca. 10.500 kr. om måneden for voksne ikke forsørgere (60 pct. af højeste

Overgangsregler

Personer, der var ansat i fleksjob 1. januar 2013 er omfattet af de gamle regler, så længe de er ansat i det samme fleksjob.

Det betyder, at de får fuld løn fra arbejdsgiveren, uanset at arbejdstiden eller tempoet er nedsat og at der er et offentligt tilskud til arbejdsgiveren på 1/2 eller 2/3 af lønnen afhængigt af, hvor meget arbejdsevnen er nedsat.

Eksempel: en fleksjobber med en årsløn på 335.000 kr. (gennemsnit for en fleksjobansat).

Arbejdsgiver får 50 % i tilskud fra kommunen, hvilket svarer til 167.000 kr. pr. år.

En del fleksjobbere vil få en nedgang i lønnen, hvis de skifter til et andet fleksjob efter de nye regler. Højere lønnede fleksjobbere med en lav arbejdsevne vil opleve en større indtægtsnedgang end lavere lønnede.

I ovenstående eksempel vil fleksjobberen med en årsindtægt på 335.000 kr. på den gamle ordning, få en årsindtægt på godt 325.215 kr. på den nye ordning, hvis personen arbejder 20 timer om ugen (nedenstående eksempel 1).

Eksempler

Maksimum fleksjobtilskud udgør 204.100 kr. om året (98 % af dagpengesats) eller omregnet 17.008,33 kr. pr. måned. Lønindtægter modregnes i fleksjobtilskuddet med 30 % for indtægter op til 13.208 kr. om måneden og herefter 55 % for yderligere indtægter.

Eksempel 1: Fleksjobansættelse, 20 timer pr. uge, løn: 174,12 kr. pr. time (gennemsnit for en fleksjobansættelse).

Arbejdsgivers lønandel: 15.090,40 kr. pr. måned

Fleksjobtilskud: $17.008,33 - 0,3 \cdot 13.208 - 0,55 \cdot (15.090 - 13.208) = 12.010,83$ kr. pr. måned.

Samlet indtægt for fleksjobansat: $15.090,40 + 12.010,83 = 27.101,23$ kr. pr. måned

Eksempel 2: Fleksjobansættelse (mikro-fleksjob), 4 timer pr. uge, løn: 140,- kr. pr. time.

Arbejdsgivers lønandel: 2.425,- kr. pr. måned

Fleksjobtilskud: $17.008,33 - 0,3 \cdot 2.425 = 16.280,83$ kr. pr. måned

Samlet indtægt for fleksjobansat: $2.425 + 16.280,83 = 18.705,83$ kr. måned

Eksempel 3: person på ledighedsydelse (89 % af dagpengesats).

Ledighedsydelse: 15.448 kr. pr. måned

Eksemplerne ovenfor er udregnet på baggrund af satserne i 2013

Maksimum fleksjobtilskud udgør 207.774 kr. om året og 17.312 kr. pr. måned i 2014.

Ressourceforløb

- borgere under 40 år skal som udgangspunkt ikke have førtidspension, men et eller flere helhedsorienterede udviklingsforløb i et ressourceforløb
- borgere over 40 år skal som udgangspunkt have et ressourceforløb, før der kan tilkendes førtidspension
- borgere i ressourceforløb får en koordinerende sagsbehandler
- ressourceforløb af op til fem års varighed
- tværfaglig, koordineret og helhedsorienteret indsats fra flere fagforvaltninger
- ydelsen er uafhængig af formue og ægtefællens/samlevers indtægt
- ydelsen svarer til den ydelse, borgeren ellers ville have ret til. Hvis borgeren havde ret til sygedagpenge får borgeren denne sats indtil den dag, hvor retten til sygedagpenge ville være ophørt
- højeste sygedagpengesats er ca. kr. 17.650
- ydelsen er ca. kr. 14.200 for voksne forsørgere svarende til kontanthjælpssatsen for voksne forsørgere)
- ydelsen er ca. kr. 10.700 om måneden for voksne ikke forsørgere svarende til kontanthjælpssatsen for ikke forsørgere)

Isbryderordningen:

Løntilskudsordningen for nyuddannede med handicap - også kaldet Isbryderordningen åbner mulighed for at opnå erhvervserfaring indenfor sit uddannelsesområde.

Isbryderordningen har til formål at give nyuddannede med handicap mulighed for at få erhvervserfaring inden for det område, som uddannelsen har kvalificeret til.

Mange med handicap har ofte ikke haft de samme muligheder som andre for at få relevant erhvervserfaring før, under eller efter uddannelsen. Derfor har de brug for en ekstra håndsrækning.

Det er jobcenteret, der bevilger ordningen. Der kan ydes løntilskud i op til 12 måneder. Du kan læse mere i SJH's guide om, hvilke kriterier virksomheden og isbryderen skal opfylde for at få tilskud efter isbryderordningen.

Førtidspension

- Kun hvis det er åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen, fx udviklingshæmning, alvorlig hjerneskade eller sindslidelse, alvorlige lidelse, hvor prognosen er kort levetid
- Alle muligheder skal være afprøvet
- Arbejdsevnen skal være varigt nedsat i et sådant omfang, at man ikke kan forsørge sig selv, herunder i et fleksjob

- Job med løntilskud (tidligere skånejob)
- Et eller flere ressourceforløb
- Mulighed for at få fleksjob kombineret med hvilende pension
- Frakendelse og hvilende pension
- Pension på det foreliggende grundlag, § 17
- Pensionen er ca. kr. 17.700 for enlige, før eventuelle fradrag
- Pensionen er ca. kr. 15.000 for ikke enlige, før eventuelle fradrag

A-kasseregler

- Arbejdskrav
- Rådighedskrav
- Fuldtid/deltid
- Efterlønsbidrag
- Udmeldelse

Efterløn

- Arbejdskrav
- Rådighedskrav på tidspunktet for efterlønsbevis
- Husk at betale til fleksydelsesordningen

Yderligere oplysningen kan eksempelvis hentes hos Specialfunktionen Job og Handicap (landsdækkende funktion) på adressen bmhandicap.dk

14.45 Kaffepause, samtaler og kontakter.

15:15 Synscentralen

Nye aftaler kunne træffes.

(Synskonsulenterne Malene Søhus, Jesper Kryger og Anders Mortensen).

Befordringsgodtgørelse til dagens arrangement m.v. (fuldmægtig Vivi Juul).

15.30 Aftaler om det videre forløb,

herunder tilslutning til netværk (fortsættelse af punktet kl. 11:00)

Drøftelse i 2 grupper.

Deltagere med adresse nord for Storstrømmen. Mødeleder Bettina Hansen, referent Jesper Kryger.

Ønsker til fremtidige aktiviteter:

Nord kunne godt forstille sig at bruge hinanden til fx:

1: almidelig erfaringsudveksling, det er meget vigtigt!

2: komme og blive ajourført om hjælpemidler.

3: som en slags 'ventil' overfor hverdagens 'små' problemer.

4: at blive klogere på hvordan vi i længden bedst takler de psykisk, fysiske og sociale problemer der er konsekvensen af et synshandicap. Gerne med oplæg og lignende fra "experter".

5: blive klogere på hvordan man kan dyrke idræt som synshandicappet.

Deltagere med adresse syd for Storstrømmen. Mødeleder HP, referent Malene Palsgaard Søhus.

Brainstorm. Hvad vil vi bruge gruppen til?

Der kommer forslag frem om at en ansat og en chef med en synshandicappet ansat kommer og fortæller om de erfaringer, de har gjort sig.

Der ønskes et katalog over gode værktøjer, man kan søge i, når man er svagsynet.

Eksempelvis hvordan en ansøgning og et CV håndteres. Skal man i en ansøgning nævne, at man er dårligt seende?

Anden deltager i gruppen mener at kende en med styr på dette, der måske gerne vil komme.

Hvordan forklarer man ens kolleger, at man ser dårligt og hvordan man egentlig ser?

Orientering om, at Synscentralen gerne kommer forbi arbejdspladsen til personalemøder o.lign.

Flere foredragsholdere. Forslag om, at enkelte af arrangementerne bliver med kun et enkelt oplæg og derefter af mere social karakter uden en egentlig dagsorden, da der er behov for snak uden dagsorden.

Der ønskes en liste med navn, adresse, mailadresse og telefonnummer opdelt i henholdsvis nord og syd

Det besluttes at KM, BN og HP taler sammen om de foredragsholdere de kender og har i tankerne.

16.00 Afslutning

Alle udtrykte tilfredshed med dagens arrangement.

Der vedhæftes adresseliste med mailadresser og telefonnumre, så alle kan kontakte hinanden. Netværket er således en realitet. Alle accepterede en videregivelse af listen til andre brugere, der opfylder kriterierne for deltagelse.

Bettina Hansen er tovholder og initiativtager fremover, og Synscentralen kan henvise brugere til talskvinderne med oplysning om deres telefonnumre.

Synscentralens samlingsal (2. sal) kan bookes og anvendes vederlagsfrit ved gruppens arrangementer efter "nøgleinstruktion".

Synscentralen er til rådighed og medvirker gerne med hjælp af den ene eller anden art.

4. marts 2014

**Invitation til svagsynede,
der ikke kan opnå medlemskab af Dansk Blindesamfund**

Kære

Du inviteres til Synscentralen onsdag den 26. marts kl. 12:00 – 16:15.

Vi inviterer 60 personer, som alle er svagsynede og modtager førtidspension. Samtidig med at man modtager førtidspension, er det muligt at have en begrænset indtægt. Nogle har således en tilknytning til arbejdsmarkedet, andre ville ønske, de havde, og nogle magter det ikke.

Vi håber, der er interesse for sammen at drøfte nogle af de praktiske og sociale udfordringer, man har som synshandicappet.

Måske kan der udveksles gode ideer, og måske kan der opstå interesse for at etablere netværk.

Vi refunderer dine rejseudgifter, også hvis det er nødvendigt med taxa til banegård eller bus, blot skal vi have kvittering og/eller billet.

TRYGFonden støtter dette arrangement.

Vi håber, du vil udfylde vedlagte skema og sende det til os i vedlagte returkuvert. Har du en mailadresse, vil vi meget gerne have adressen, så vi fremover kan spare porto.

Her er nogle tog- og bustider:

Afgang Næstved: 11:33 med ankomst Vordingborg 11:47

Afgang Nakskov: 10:18 med ankomst Vordingborg 11:33

Vi starter med en sandwich og har kage til eftermiddagskaffen.

Vi håber, du vil tilmelde dig.

Med venlig hilsen

Peter Lebech

Referat

Velkomst / Indledning:

Som tidligere beskrevet

Referat

Følgende var inviteret til dette møde: 57 svagsynede personer i alderen 18 – 64 år som modtager pension, og som alle er bosat i én af de 5 kommuner, vi har leveringsaftale med. 11 personer deltog.

Definitionen på svagsynede er visus 6/18 - > 6/60, hvilket betyder, at den svagsynede må 6 meter hen for at skelne, hvad det normale øje kan skelne i 18 meters afstand, hhv. 60 meters afstand.

Fra synscentralen medvirkede Vivi Juul, Malene Søhus, Jesper Kryger og Peter Lebech (PL).

Indledningsvis præsenterede alle sig, og det skulle hurtigt vise sig, at invitationsliste i forhold til krav om synstab ikke havde været korrekt, idet 6 personer angav medlemskab af Dansk Blindesamfund, hvilket forudsætter en synsstyrke lavere end 6/60.

Ydermere viste det sig, at en person yderligere opfyldte kriterierne for optagelse i Dansk Blindesamfund som følge af tab af synsfelt, i dette tilfælde halvsidigt syn.

De 57 indbudte havde modtaget invitation og blanket til besvarelse samt frankeret returkuvert.

24 svarede ikke.

11 meddelte, at de ikke deltog uden at anføre begrundelse.

6 meddelte, at de var forhindrede grundet sygdomsbehandling, men at de gerne ville deltage ved anden lejlighed.

4 meddelte, at de var forhindrede, men gerne ville deltage ved anden lejlighed.

1 tilmeldt udeblev uden afbud

11 deltog

Oplæg til samtale i grupper:

Raden rundt: Din alder og din alder ved tilkendelse af førtidspension

Vil du fortælle om omstændighederne ved pensionsansøgningen

Dit liv i dag:

Hvor oplever du synsmæssige begrænsninger?

Har du kontakt med andre svagsynede?

Dine fritidsinteresser, alene/sammen med andre?

Har du eller ønsker du lønindtægt nogle timer om ugen, eksempelvis sammen med andre evt. sammen med andre svagsynede?

Fremlæggelser:

Kvinde, 50 år. Fik en pension for 30 år siden. Diagnose: Nystagmus. Indskrænket synsfelt. Dengang hun fik en pension, var det temmelig nemt.

Oplever begrænsninger. Ansat på et beskyttet værksted med løntilskud, - kr. 50 i timen. Arbejdstid fra 9-14. Kolleger og ansatte glemmer, at hun ikke ser så godt. Hun ser andre svagsynede: Går i tandemklubben og har været lidt til elektronskydning. Porcelænsmaling, - her benytter hun en lampe.

Kvinde, 54 år. Har set dårligt siden hun var barn på grund af svulst. Har synsudfald og delvis halvsidig lammelse. Har børn.

Fik pension i 2005 efter at have været ansat på normale vilkår i Told & Skat, hvilket udløste stress. Gik på deltid og fik invaliditetsydelse.

I 2002 blev hun opsagt, hvorefter hun gennemførte uddannelsen til socialrådgiver.

Har i dag frivilligt arbejde i Gigtforeningen samt med gældssanering. Vil rigtig gerne have et arbejde, man aflønnes for. Til at starte med blot 10 timer.

Fritidsinteresse: Synger i gospelkor.

Kvinde, 62 år. Fik en pension i 1998. "Det kan du bare få", sagde lægen.

Har været dagplejemor. Fik konstateret diabetes i 1983. Fik blødninger på øjnene.

Dagligdagen giver hver dag udfordringer. Er godt tilfreds med at være hjemmegående.

Har ikke haft kontakter til andre svagsynede. Svømmer og har rigeligt at se til.

Mand, 57 år. Gift og har to store drenge på henholdsvis 30 år og 26 år og et barnebarn.

Har været Falckredder i 18 år. Sklerose, som giver øjenproblemer.

Blev fyret, da han ikke ønskede en forflytning.

Har efterfølgende haft andre jobs: Arbejdet i Bo- og naboskab, Taxa, Skåne-flexjob, Slagter og Stege røgeri.

Blev igen fyret: Synet blev ringere. Blev tildelt førtidspension i år 2000.

Efterlyser nogle, der er i samme "båd".

Kunne godt ønske sig få timers arbejde.

Ryger fisk. Hjælper gerne til på et lokalt museum.

Kvinde, 26 år.

Er i undervisning på STU. Bor på opholdssted for unge.

Har en søn på 2,5 år, som hun ser hver anden uge.

Hun oplever, at hun ofte ikke kan overskue de situationer, hun sættes i.

Ved ikke rigtigt, hvilke muligheder, hun har. Måske beskyttet beskæftigelse.
Ser ikke andre svagsynede.
Fritidsinteresser er kaniner og Reborn-dukke.
Kunne godt tænke sig, at mødes med andre unge med synsproblemer.

Kvinde, 55 år. Fik hjerneblødning som 50 årig og blev blind.
Mistede jobbet og blev førtidspensionist som 51 årig.
Genoptrænet af VISP, træning hos fysioterapeut, ridning samt roning i træningslokale.
Er med socialt i rokklubben. Går til madlavning sammen med andre svagsynede. Kommer på Solgaven en gang om ugen. Har p.t. ikke ønske om job. Arbejder frivilligt i forening som bassinansvarlig, livredder - næstformand i den klub. Er aktiv i beboerforeningen som formand. Er med i kortklub og i en kulturforening.

Kvinde, 59 år. Uddannet folkeskolelærer, speciallærer og mobilityinstruktør. Født svagsynet, men havde kørekort i 30 år. Mistede job da kørekort ikke blev fornyet. Kommunen bevilgede pension forholdsvis hurtigt. Synet giver begrænsninger på flere områder, eksempelvis noder. På mødet d.d. blev det aftalt, at hun ansøger Synscentralen om lån af Ipad til nodelæsning. Vil meget gerne undervise. Kunne ønske sig flere penge til sin rådighed. Underviser i dans og udfører frivilligt arbejde.

Kvinde, 53 år. Fremskreden øjensygdom, Ritinitis Pigmentosa med synsfelt under 10 grader. Tilkendelse af førtidspension i 1986 ganske uproblematisk. Er med i mange foreninger: madlavning, skydning m.fl. Et arbejde ville være rigtigt dejligt, og komme ud blandt andre mennesker. Har arbejdet på Vævesjakket. Ville gerne have en større omgangskreds.

Mand, 63 år. Har været svagsynet siden 1980, men fortsatte som vognmand indtil 1991. Har ikke førtidspension, selvom det er tilbudt. Har været i mange praktikker. Har været postbud i 12 år, - nu på 'efterløn'. Har ledsageordning, men ellers ikke kontakt med andre svagtseende. Går til svømning og kører motionscykel i Næstved. Skyder dog elektroniskydning og deltager i madlavning i DBS' regi. Er glad for sin markeringsstok, især i udlandet.

Kvinde, 55 år. Har haft førtidspension i 30 år. "Kommunen havde ikke andre ideer". DBS ungdomstræf gav inspiration til mere, og blev så uddannet telefonist på Institut for Blinde og Svagsynede. Herefter praktik forskellige steder. Job bagefter i København. Flyttede til Sydsjælland, hvor hun kom i praktik og senere fik job. Ophørte med at arbejde i 1998 og begyndte herefter i forskellige foreninger. Aktiv i madklub, bogklub m.v.

Mand. 54 år. Uddannet rørsmed og har arbejdet i 16 forskellige lande. Haft eget firma, Førtidspension i 2001 efter påkørsel bagfra med diverse ødelæggelser af kroppen. Genoptræningsforløb i tre-fire år. Senere bidt af hugorm og efterfølgende blodpropper og diverse problemer. Bor alene.

Genoptræning med talepædagog osv.

I dag i stand til at påtage sig visse arbejdsopgaver et begrænset antal timer om ugen.

En sådan aftale blev indgået med en arbejdsgiver. Angiveligt stillede fagforening i den forbindelse så store krav, at aftalen måtte opgives til ærgrelse for arbejdstager og arbejdsgiver, som herefter fandt en anden løsning:

Den pensionerede rørsmed understregede, at hvis andre måtte ønske nogle timers arbejde om ugen, så undlad ansættelse på timeløn, men aftal med arbejdsgiveren at løse en aftalt opgave og fremsend herefter regning.

Fremtidige aktiviteter:

Der var tydeligvis tilfredshed med dagens arrangement.

Alle vil gerne deltage igen i netværksmøde.

Forslag til Indhold:

Udveksle ideer og erfaringer

Hvordan klarer man dagligdagen?

Befordringsproblemer: DSB – rejsekort: Hvordan benytter man check ind og check ud.

Hjælp til det nye digitale.

Forslag til, hvorledes man håndterer formidlingen af eget synshandicap

(Psykolog Maria Krøl)

Hvordan får man en fod indenfor arbejdsmarkedet.:

Gennemgang af regler og love vedr. deltidsarbejde/virksomhedsstart samt økonomiske konsekvenser i forhold til førtidspensionen.

5 deltagere udtrykte ønske om lønarbejde.

Peter Lebech oplyste, at gruppen af personer med synsstyrke under 6/60 i nær fremtid bliver indbudt, og at det foreslåede emne kan henvende sig til alle interesserede ved et efterfølgende temamøde.

Det blev besluttet at udveksle en liste med alle deltageres navne, mailadresser og telefonnumre.

Tove Løwe blev valgt som talsmand og kontaktperson for gruppen, hvortil Synscentralen også kan henvise andre svagsynede.

Invitation til blinde og svagsynede, der kan opnå medlemskab af Dansk Blindesamfund

Kære

Du inviteres til Synscentralen onsdag den 23. april kl. 12:00 – 16:15.

(projektbeskrivelse som tidligere).....

Vi inviterer 57 personer i alderen 18 – 64 år, som alle er stærkt svagsynede eller blinde og modtager førtidspension. Samtidig med at man modtager førtidspension, er det muligt at have en begrænset indtægt. Nogle har således en tilknytning til arbejdsmarkedet, andre ville ønske, de havde, og nogle magter det ikke. Vi håber, der er interesse for sammen at drøfte nogle af de praktiske og sociale udfordringer, man har som synshandicappet.

Måske kan der udveksles gode ideer, og måske kan der opstå interesse for at etablere netværk.

Vi refunderer dine rejseudgifter, også hvis det er nødvendigt med taxa til banegård eller bus, blot skal vi have kvittering og/eller billet.

TRYGFonden støtter dette arrangement.

Vi håber, du vil udfylde vedlagte skema og sende det til os i vedlagte returkuvert, så vi har det senest torsdag den 10. april.

Af pladshensyn er deltagelse som udgangspunkt uden ledsager. Kan du imidlertid ikke klare befordingen uden ledsager, bedes du ringe til mig.

Har du en mailadresse, vil vi meget gerne have adressen, så vi fremover kan spare porto.

Her er nogle tog- og bustider:

Afgang Næstved: 11:33 med ankomst Vordingborg 11:47

Afgang Nakskov: 10:18 med ankomst Vordingborg 11:33

Vi er på Vordingborg station og sørger for en taxa til Synscentralen.

Tilsvarende får du en taxa kl. 16:15 til stationen.

Vi starter med en sandwich og har kage til eftermiddagskaffen.

Vi håber, du vil tilmelde dig.

Med venlig hilsen

Netværksmøde den 23. april 2014

for blinde og stærkt svagsynede i alderen 18 – 64 år,
som kan opnå medlemskab af Dansk Blindesamfund.

Referat

Velkomst / Indledning:

(Som tidligere beskrevet)

Referat

Følgende var inviteret til dette møde: 55 blinde og stærkt svagsynede personer i alderen 18 – 64 år som modtager pension, og som alle er bosat i én af de 5 kommuner, vi har leveringsaftale med. Synstab på 6/60 eller mindre berettiger til optagelse i Dansk Blindesamfund.

Fra synscentralen medvirkede Vivi Juul, Anders Fynbo Mortensen, Sanne Koch og Peter Lebech.

Indledningsvis præsenterede alle sig, og det skulle hurtigt vise sig, at invitationsliste i forhold til krav om synstab ikke havde været korrekt, idet 2 personer ikke havde tilstrækkeligt syntab til medlemskab af Dansk Blindesamfund.

Ydermere viste det sig, at en person ikke havde erkendt synstab til optagelse i Dansk Blindesamfund. Dette blev bragt på plads under mødet, således hun nu, til sin store tilfredshed, vil blive søgt optaget i Dansk Blindesamfund.

De 55 indbudte havde modtaget invitation og blanket til besvarelse samt frankeret returkuvert.

28 svarede ikke.

13 meddelte, at de ikke deltog uden at anføre begrundelse.

1 meddelte, at være forhindret og gerne ville deltage ved anden lejlighed.

2 tilmeldte måtte meddele afbud på selve dagen og gerne ville deltage ved anden lejlighed.

11 deltog

Oplæg til samtale i grupper:

Raden rundt: Din alder og din alder ved tilkendelse af førtidspension

Vil du fortælle om omstændighederne ved pensionsansøgningen

Dit liv i dag:

Hvor oplever du synsmæssige begrænsninger?

Har du kontakt med andre svagsynede?

Dine fritidsinteresser, alene/sammen med andre?

Har du eller

ønsker du lønindtægt nogle timer om ugen, eksempelvis sammen med andre evt. sammen med andre svagsynede?

Fremlæggelser:

Kvinde 62 år, pension siden 49 år. Boede på landet hvor befordringsproblemer angiveligt var medvirkende til bevilling af førtidspension. Visus i dag 3/60. Har fint netværk samt klubarbejde. Fritidsinteresser: Tandem, dans og svømning. Ingen lønindtægt eller ønske herom.

Kvinde 59 år, førtidspensionist som 18 årig. Uddannet telefonist samt væveuddannet. Ingen af delene medførte job. Senere massageuddannelse samt gennemført zoneterapiskolen, 18 måneder. Herudover 20 kurser i Kranio-sakral terapi.

Har i dag egen klinik hjemme.

Fritidsinteresse: Seniordans. Her viser lederen forståelse, således hun ikke bliver bænkevarmer.

Afventer ny førerhund og må tage sig i nakken for at gå ture alene med den hvide stok.

Kvinde 54 år. Højeste pension i 1988 (tidligere laveste pension). Bor langt ude på landet.

Telefonistuddannet fra IBOS, herefter ansættelse i toldvæsenet i 12 år.

Bor med samlever og har tilsammen 4 børn og 8 børnebørn. Hendes mand hjælper på nabogården(ejer). Fritid: Frivilligt arbejde i Frelsens Hær, hvor hun hver fredag bager kage til de 25 – 30 gæster i "varmestuen". Strikker og passer børn. Ville gerne gå til noget forskelligt, men er jo meget optaget.

Kvinde 45 år. Født for tidligt og har altid været svagsynet. Visus ændret efter stæroperation. Syn bedre end kriterierne for optagelse i Dansk Blindesamfund (DBS).

Gigt og hypermobil. Fik tilkendt pension for 4 år siden. Oplevede det vanskeligt at få tilkendt pension: Mange arbejdsprøvninger og problemer med at få arbejde. Oprindelig kontorassistent samt lærer i billedkunst. Bor alene i lejlighed med søn på 17 år. Benytter el-cykel 6 km til kolonihave.

Har ingen kontakt med andre svagsynede: Det ændrer sig nu, hvor hun fik oplysning om talsmanden for de svagsynede, den gruppe, hvor hun retmæssigt burde have været inviteret til.

Hun angav problemer med at læse skilte på stationer og perron, og har kedelige erfaringer gennem fejllæsning. Ligeledes problemer ved læsning af prisskilte og varedeklarationer.

Foreslog, at 2-3 svagsynede som gruppe kunne opsøge og gennemgå skiltninger med henblik på at fremkomme med gode ideer til forretningerne.

Kvinde 60 år. Har 3 børn hvoraf de 2 har været anmeldt Synsregistret /Refsnæs. Undertegnede sekretær har haft den glæde at være synskonsulent for den ene i skoleforløbet og kendte derfor også hendes mor. Glædeligt at hilse på igen! Og nu afdøde mormor kendte jeg også. (Fam. Exc. Myopi med den største refraktion, jeg har set: minus 28.)

Tidligere arbejde(r): Rengøring og fjerkræslagteri.

Fik mellemste pension i 1985 og højeste i slutning af halvfemserne.

Har i 10 år arbejdet frivilligt i Frelsens hær og strikker til Røde Kors, nødhjælp.

Glad for synshjælpemidler fra Synscentralen: Computer, boglæser, CCTV.

Ville gerne kunne medbringe "forstørrelsesapparatet" uden for hjemmet.

Vil gerne netværke med andre synshæmmede.

Hun er ikke medlem af Dansk Blindesamfund, men ville gerne være det.

En visusbestemmelse under besøget afslørede, at hun faktisk har et synstab, således hun nu kan søge optagelse i DBS.

Det var hun meget glad for.

Kvinde, 58 år. Enlig mor til to nu voksne børn, der har børn. Har pension.

Tidligere arbejdet i bl.a. Socialforvaltningen.

Nu aktiv i flere foreninger, fx som informatør i DB og med i FDB.

Er med i et nyt bowlingprojekt for blinde og svagsynede, opfordrer også andre til at deltage.

En blodprop har medført, at hun er opmærksom på ernæring gennem god og sund kost.

Ønsker at arbejde som frivillig, fx på plejehjem.

Holder af at underholde ældre, passe telefon og passe børn.

Opfordre alle til at arbejde som frivillig, da det giver så meget. Ligesom det er muligt selv at sige fra i perioder, hvis der skulle blive behov for dette.

Kvinde, 50 år. Gift, har 2 børn. Svagsynet fra midt i 30 års'alderen.

Den store interesse er Islandske heste, haven og at strikke.

Har tidligere været selvstændig: Blomsterarbejde samt istandsættelse af gamle møbler.

Har tidligere haft et pulje flex-job, men det førte ikke til betalt beskæftigelse.

Har deltaget i rideterapi.

Tilkendt flex-job. Har lige startet et nyt projekt op "Nørkle week-end", forventer at der bliver samling en gang om året.

Foreslår at alle "ny svagsynede" får tilbudt at få en kontaktperson, der kan komme på besøg, for at tale om de muligheder der er, på trods af det manglende syn. Har selv været usikker på fremtiden.

Kvinde, 50 år. Har 2 børn på 15 og 17 år. Førtidspension siden år 2000. Har stærk allergi.

Synet er formegentligt ødelagt af denne allergi- hornhindebetændelse.

Er uddannet ingeniør. Har sidst arbejdet ved Post Danmark.

Tidligere også arbejdet som frivillig for en spejdergruppe. Har til stor ærgrelse måtte stoppe med dette, på grund af bekymrede forældre, der ikke var trygge ved at spejderleder ikke havde sit fulde syn. Ønsker at søge ind i en anden spejderforening, da hun holder meget af at arbejde med børn.

Har stor glæde af at hjælpe sine børn med omdeling af aviser/reklamer, på kendte strækninger.

Ønsker bedre forståelse fra omverdenen og personalet på diverse offentlige institutioner. Ønsker at få et netværk, hvor det er muligt at mødes med ligestillede.

Mand, 47 år. Diagnose: Retinitis Pigmentosa og som noget helt nyt "tågesyn".

Har fået pension fra november 2013. Har tidligere arbejdet ved Post Danmark.

Har stor glæde af at være på Solgavehjemmet et par gange om ugen.

Ønsker at flytte til København i nærmeste fremtid.

Ønsker samlinger som dette i dag, evt. også gerne med middag.

Fællesskab og at mødes med andre, også dem der ikke kan være medlem af DBS.

Kvinde, 46 år. Et barn. Førtidspension.

Har landbrugsuddannelsen og det grønne bevis.

Meget aktiv i forskellige foreninger, fx med i bestyrelsen DBS. Formand i DH Faxe, frivillig i borgerhuset i Faxe, og er lige nu i gang med at arrangere en mini ferie til august 2014 for medlemmer af DBS.

Holder meget af håndarbejde.

Kvinde, 56 år. Tilkendt flexjob, men er for tiden uden job. Tidligere omsorgsmedarbejder i Solgaven, men sagt op på grund af syn.

Afventer øjenoperation den 14. maj 2014. Derefter skal kommunen hjælpe med at finde mini pulje flex-job, der er på 3-6 timer pr. uge.

Store interesse er håndarbejde. Er for tiden i gang med at lære at væve på Solgaven.

Foreslår andre at melde sig som frivillig hjælper.

Fremtidige aktiviteter:

Der var tydelig tilfredshed med dagens arrangement.

Alle vil gerne deltage igen i netværksmøde.

Forslag til Indhold:

Temadage:

Udveksle ideer og erfaringer

Temadag med præsentation af ALLE synshjælpe midler, uanset om de er ilskudsberettiget.

Møde som dette i dag evt. med middag

Kursus i kropssprog

Fast kontaktperson for "nye svagsynede". Også for personer der ikke kan blive medlem af DBS.

Befordringsproblemer: DSB – rejsekort: Hvordan benytter man check ind og check ud (?) samt fokus på stationernes skiltning og info-tavler.

Hjælp til det nye digitale.

Grupper på 2-3 synshæmmede kan gå sammen om at tjekke butikkens skiltning af priser og deklARATIONER med henblik på gode råd til forretningerne.

(Indsat, referent: "Hvad der er til nytte for den synshæmmede er til nytte for alle").

Hvordan får man en fod indenfor arbejdsmarkedet:

Gennemgang af regler og love vedrørende deltidsarbejde/virksomhedsstart samt økonomiske konsekvenser i forhold til førtidspensionen.

3 deltagere udtrykte ønske om lønarbejde.

Peter Lebech oplyste, at gruppen af personer med synsstyrke bedre end 6/60 har haft møde, og at det foreslåede emne kan henvende sig til alle interesserede ved et efterfølgende temamøde.

Det blev besluttet at udveksle en liste med alle deltageres navne, mailadresser og telefonnumre.

Connie Nørholm Nielsen blev valgt som talsmand og kontaktperson for gruppen, hvortil Synscentralen også kan henvise andre blinde og stærkt svagsynede.

Tovholdermøde den 26. maj 2014

For gruppen, der ikke modtager førtidspension (59 potentielle deltagere):
Bettina Hansen (syn indenfor DBS grænsen) Tlf. 60957934 og

For førtidspensionister med syn indenfor DBS-grænsen (55 potentielle deltagere):
Connie Nørholm Nielsen Tlf. 20427215 / 54652203

For førtidspensionister med syn bedre end DBS-grænsen (57 potentielle deltagere):
Tove Løwe 42442193

Projektleder Peter Lebech, Synscentralen 20201725

Tove Løwe valgt som formand / kontaktperson for alle tovholdere.

De omfattende ønsker fra de tidligere møder blev gennemgået, og det blev besluttet at gennemføre følgende 4 tematiske arrangementer før afslutning i forhold til TRYGFonden til oktober 2014:

- Tilgængelighed med fokus på befordringsproblemer
- Synshjælpemidler
- Om tilbagevenden til arbejdsmarkedet fra førtidspension.
- Fysisk aktivitet og kropsbevidsthed

Alle i de 3 grupper, i alt 171 personer, modtog invitation til disse arrangementer.

Temadag den 30. august 2014

Tilgængelighed med fokus på befordringsproblemer

Deltagere: 28 blinde og svagsynede. Arrangør og mødeleder: Bettina Hansen.
Fra Synscentralen deltog fuldmægtig Vivi Juul, - ordstyrer og praktiske opgaver samt projektleder Peter Lebech, - referent og praktiske opgaver.

Bettina Hansen bød Hans Christian Kirketerp-Møller (HCK) velkommen og takkede for, at han havde prioriteret vores indbydelse.

Hans Christian Kirketerp-Møller er uddannet arkitekt og ansat som chefkonsulent i DSB. Her har han ansvaret for DSB's tilgængelighedsindsats og servicekoncepter i forbindelse med kunder med nedsat mobilitets rejser. Hans Christian Kirketerp-Møller er også formand for DSB's handicappanel, der er et mødeforum for repræsentanter for handicaporganisationerne, operatørerne og de infrastrukturansvarlige i kollektivtrafik. Har været aktiv i feltet i mere en 25 år.

HCK præsenterede sig: Ansvarlig for DSB for tilgængelighed.

Indledningsvis fortalte HCK om "Togfonden", der blev politisk besluttet 2013 med det formål at sikre en bedre og hurtigere infrastruktur: Det betyder, at der også skal anskaffes nye tog. Det er DSB's forventning, at de mange togtyper i dag kan reduceres til 4-5 togtyper, hvor den overordnede målsætning bl.a. er tilgængelighed for alle, - også i henhold til FN's handicapkonvention.

Det er en stor udfordring for Danmark, eksempelvis i forbindelse med de talrige variationer af afstand og niveau mellem perronkant og indgang til toget. En målopfyldelse vil dog samtidig medføre bedre tilgængelighed, som igen betyder hurtigere ind og ud af toget, hvilket igen betyder hurtigere togrejse. På Øresundstogene er der således etableret lydgivere ved dørene, hvilket er en stor hjælp for blinde.

Eftermiddagen blev ganske livlig med talrige spørgsmål og kommentarer.

Her er et udpluk fra salen:

Øresundstogene har lydgivere ved dørene. Kan det ikke udvikles til togene i vores område, og gerne suppleret med inforskærme med lyd, når man står under skærmene?

Der bør ikke sælges billet, når der ikke er siddeplads. Som synshæmmet kan det medføre ufremkommelighed ad gangene og medføre, at man ikke når udstigning (egen erfaring): Jeg har oplevet så store problemer med togskifte, at jeg har måttet anvende ledsager for at besøge min familie i Skagen.

Monitorskærmen hænger for højt med utilstrækkelig typografi og kontrast ligesom oplysning om rejsens pris står med for lille typografi. Det ville være ønskeligt med teknisk/auditiv oplæsning.

Når man beder om hjælp af en seende til at få at vide, hvad der står på monitoren, får man iblandt det svar, at det kan den seende heller ikke se.

I Slagelse er der fin trappemarkering med gul farve, i Ringsted er der ingen, trappen er en grå masse. En sand udfordring for en svagsynet.

Det er vanskeligt at finde rejsekortstanderne, og i Glumsø er der ingen. Og teksten vedr. rejsens pris kan ikke læses, og den kan ikke blive læst højt. Manglende tjek har ofte medført forhøjede afgifter i forhold til billetprisen.

Der er ingen info om stillekupeer, og det er meget ubehageligt at få skæld ud af en medpassager i den anledning, som man jo ikke har mulighed for at vide. Tilsvarende vedrørende kupeer, hvor en førerhund ikke må medbringes.

Nye skærme på hovedbanegården er meget vanskelige at læse. Flere svagsynede har opgivet.

Tjek ind/ud maskinerne kan være vanskelige at finde. Eksempelvis på Ølstykke station, hvor det på et tidspunkt var nødvendigt at løbe så langt for at tjekke ind, at togafgangen blev mistet. Og findes standen ikke, medfører det forhøjet pris.

På Frederikssund station kan man ikke se, hvor de forskellige busser holder.

De svagsynede, der ikke kan opnå medlemskab i Dansk Blindesamfund, burde også høres. På nettet kan man ikke zoome på rejseplanen. Det kunne være ønskeligt med grafik over, hvor busserne holder.

Svigtende annoncering om næste standsning. Triste erfaringer, hvis tog standser mellem stationer.

På Køge station kan man ikke høre højtalerne.

På strækningen Nakskov-Nykøbing ses aldrig nogen konduktør, og der annonceres ikke. Samme problem Næstved- Ringsted.

Det kunne hjælpe meget, om der blev indført tydelige farvemarkeringer såvel for det ene som det andet.

Dårlig snerydning på Ringsted station.

Ønske om, at prisen ved afsluttet rejse blev stående længere tid på skærmen.

Adgangen til Nykøbing F. station er problematisk, bl.a. grundet fodgængerovergang med utilstrækkelig taktil markering.

Vedrørende henvisning til en App eller hjemmeside: Det er ikke os alle, der har en computer/mobiltelefon.

Problemer, når man skal skifte under en rejse fra lokalt toget "Movias Blindekort" til DSB: Man kan jo ikke fare ud på stationen og klare dette, mens toget holder. Dette blev straks kommenteret af et DBS-medlem, som selv fandt det bedst kun at anvende et kort – rejsekortet - overalt til det hele: Lidt dyrere, men meget lettere.

Kunne man ikke installere lydgivere i lighed med Kystbanens i dobbeltdækkerne?

Og på positivsiden:

Der opleves meget stor hjælp af Handicapservice. Stor ros.

En deltager havde rejst fra Næstved til Hellerup på et tidspunkt, hvor der var betydelige ændringer i rejsen som følge af sporarbejder. Der blev imidlertid guidet af DSB på allerbedste vis. Igen ros.

Her er et udpluk af HCK's besvarelser og kommentarer:

Handicapassistance bestilles 48 timer inden rejsen.

DSB har aftale med Movia: Er man visiteret til ledsagerordning betales 50% af billetprisen (prisen på en børnebillet) for begge.

Gule trappemarkeringer og monitor er et spørgsmål om økonomi og fælles mål.

Vedr. togafsnit: IC3 togene er opdelt i 6 afsnit, som fremgår af internettet. Årsagen til, at der er et afsnit (1.klasse), hvor førerhunde ikke må medtages, skyldes hensynet til kunder med astma- og allergi. En markering for blinde af alle togafsnit alle tog vil ikke være muligt og formentlig ikke give en bedre tilgængelighed.

Oplæsning ved rejsekortstander vil efter møde med DBS ikke komme på tale af diskretionshensyn: Oplysninger om ens økonomi må ikke kunne høres af andre i det åbne rum.

Der opfordres til at tjekke på sin computer. Har man ikke en sådan, har man et generelt problem, fordi det mere og mere er en forudsætning i et IT-bærende samfund at skulle løse flere opgaver selv i og med den personrelaterede service falder bort mange steder -også hos DSB.

Vanskeligheder ved aflæsning af monitor på stationerne er tilstræbt kompenseret/løst via en App, hvor man kan få oplysning om hvilke tog, der aktuelt ankommer på stationen/perronen. Ønsket om, at prisen skal blive stående i længere tid, skal ses i sammenhæng med kravet om hastigheden for gennemstrømningen

Problemer med snerydning: Her er det ofte et anliggende om kontraktaftaler.

Vedr. placering af rejsekortstandere: Vi har prøvet at tænke os om. DSB's handicappanel består af Arriva, Kystbanen, Bane DK, Metroen, Ministeriet og handicaporganisationerne. Til taktilmarkering af ledelinier er der tidligere anvendt de såkaldte "marcipanbrød" – f.eks. på forpladsen ved Vordingborg station. Andre steder som eksempelvis på Høje Tåstrup station de taktile ledelinjer. Den taktile ledelinie med 4 ribber er langt at foretrække, da den fanges både med blindestok som med foden. Overgangen mellem ledelinjer på stationer til kommunernes forpladser kan være svært. F.eks. i Københavns kommune der ofte vælger et nyt design hver gang, der etableres nye ledelinier. Der bør tilstræbes fælles holdninger og løsninger.

-Her kan vi se frem til Fehmernforbindelsen, som vil medføre en række ændringer på stationerne efter EU's norm for tilgængelighed, markeringer, typografi m.v.

Ønsket om udbredelse af lydgivere på dørene - som Kystbanens - må afvente en samlet løsning i forbindelse med nye tog. Altså ikke lige i morgen, men forhåbentlig om nogle år. Selv om énmandsbetjente toge på lokalbanen måske svigter med billettering og info, er svigtende annoncering aldrig acceptabelt.

HCK foreslog, at vi inviterer en medarbejder fra DSB til at komme og fortælle, hvorledes man får et rejsekort, samt får en værktøjsorienteret gennemgang med "tank selv op"-aftale. Vi kan kontakte HCK herom, og han vil finde en kollega til dette.

Fremover: Når der opstår urimeligheder, så skriv det til os. Det vil hjælpe os med at gøre os endnu bedre.

Salen oplevede mødet som godt og nyttigt, og Hans Christian Kirketerp-Møller forlod salen med klapsalve og 2 flasker god rødvin.

Herefter var afslutningen en evaluering af såvel dette som tidligere arrangementer med ordet frit.

Her er et udpluk:

Rigtig, rigtig fedt i dag.

Godt i forhold til emner og til at møde andre i erhverv og høre andres erfaringer. Håber, der kommer yderligere arrangementer fremover.

Der er behov for jævnlig kontakt.

Fantastisk udvikling på det her område. Jeg har fået meget med herfra: "I har været s---- gode".

Nyttigt at mødes med andre, der har en alder mellem 36 og 60 år, det ser vi her for første gang.

Et emne ved et arrangement kunne være, hvorledes anvendes den App, som HCM omtalte. Jeg kan kun sige, at det er super godt med de arrangementer, der bliver lavet.

Tydeligt behov for det sociale samvær, og derfor kunne der arrangeres et uformelt møde med spisning.

Efter hvert af disse arrangementer føles det, ligesom man er blevet 10 – 20 kg lettere.

Referent: Peter Lebech, som Bettina Hansen overrakte lækker rødvin, chokolade og kaffe. Mange tak for det.

Temadag den 3. sept. 2014

Synshjælpemidler

Som forberedelse til en temadag om synshjælpemidler blev følgende forespørgsel den 22.06.2014 sendt til en kreds af forhandlere:

Kære forhandlere.

På vegne af tre netværksgrupper af blinde og svagsynede personer i alderen 18 – 64 år spørger vi jer om deltagelse og demonstration af synshjælpemidler ved et arrangement

tirsdag den 23. september 2014.

Baggrunden er følgende:

Synscentralen modtog kort før jul støtte fra TRYGFonden til at videreudvikle et netop afsluttet arbejdsmarkedsprojekt, som også var støttet af TRYGFonden. Videreudviklingen drejer sig om at etablere netværk af blinde og svagsynede borgere i den erhvervsaktive alder, som er tilknyttet arbejdsmarkedet, som søger ind på dette, som er i fare for at miste job eller som er førtidspensionister.

Netværkenes grundlæggende idé er at opkvalificere til øget styrke og mestring.

Netværk kan inddrage professionelle, der kan bistå med ideer og forslag til, hvad der kan hjælpe de enkelte deltagere og netværkene er etableret med Synscentralens hjælp, men skal på sigt være selvkørende.

Status i dag:

Der er oprettet tre netværksgrupper: Gruppen, der ikke modtager førtidspension, gruppen af førtidspensionister hhv. med visus mindre / bedre end 6/60.

Grupperne har planlagt forskellige aktiviteter til efteråret. Alle har imidlertid fremsat ønske om et fælles arrangement med demonstration af alle synshjælpemidler, også hjælpemidler, hvor der næppe er muligheder for tilskud.

Derfor retter vi denne forespørgsel om demonstration af hjælpemidler, hvor vi beder Jer om svar snarest muligt og helst indenfor en uge.

Med venlig hilsen PL

Forhandlerne tøvede med at give tilsagn om at komme til Vordingborg og udstille alle hjælpemidlerne med den begrundelse, at der allerede var annonceret 3 landsdækkende udstillinger indenfor få uger i oktober.

I stedet foreslog nogle forhandlere at udlevere fribilletter til IKT-udstillingen i Nyborg. Dette forslag blev positivt modtaget, og en gruppe på 10 interesserede drog således til udstillingen på Nyborg Strand den 3. september under følgende vilkår:

Togbillet for egen regning, entré betalt af forhandlerne og frokost betalt af TRYGFonden.

Der blev ikke taget referat, men her er et udpluk af de udtalelser, deltagerne efterfølgende fremsatte:

: Det var virkelig en god dag. Man fik rigtig mange indtryk og set en masse ting, som jeg faktisk ikke vidste, man kunne få. Lærerigt og interessant, hvad der kan gøre hverdagen nemmere for mig som synshandicappet.

: Tak for en god dag i Nyborg. Jeg syntes, det var en god udstilling for synshandicappede og folk med andre læsevanskeligheder. Jeg fik det ud af besøget, som jeg håbede på. Det var en god måde at vise og se nye hjælpemidler på. Men hvor var de nye hjælpemidler til f.eks de hørehæmmede? Jeg havde forventet, at de også ville være der. Transporten til og fra var lidt lang, men var også en del af den samlede oplevelse. Det var hyggeligt, at vi kunne følges ad alle sammen noget af vejen. Det gav tid til at lære hinanden bedre at kende, så den lange rejsetid blev til noget positivt.

Både X (ledsager) og jeg havde en god dag, og tager gerne derover igen til næste år.

: Tak for en rigtig god tur til Nyborg. Den skal du have ros for. Jeg er glad for at have været med.

: Tak for sidst. Det var godt at høre om de mange ting, man ikke vidste, der findes. Nogle var gode til at fortælle, hvordan tingene virker; andre knap så gode, og man skal også bruge mere tid på det. Ellers syntes jeg, det var godt, og måske tager jeg derover en gang til.

: Tak for hyggeligt selskab.

Messen var inspirerende og det er altid nyttigt, at følge med i nye tiltag eller opfindelser, man ved aldrig hvilke "uundværligheder" man har brug for. De fleste stande præsenterede læse/skrive robotter/programmer i alle afskygninger og kun få med brugsting. Jeg faldt kun over et enkelt produkt, som endnu ikke er i produktion - meget interessant at have den slags med.

Programmet indeholdt flere foredrag og næste gang vil jeg undersøge på forhånd hvilke evt. kunne interessere mig. Et godt arrangement!

: Tak for et godt arrangement til Nyborg.

(Dog irriterende, at DSB ikke har styr på, at få indkodet alle de pladser i toget, der var reserveret).

Selv om nogle af firmaerne havde nogenlunde det samme med hensyn til f.eks. lupper, var det interessant at se, hvad der ellers findes af hjælpemidler. I sær hvor god optikken er på de forskellige scannere. Det er heldigvis ikke noget jeg har brug for (endnu!), men det er godt at vide, at de findes - og hvor lidt mange af apparaterne fylder.

Var særlig glad for præsentationen af forskellige apps, da jeg synes, det er et stort problem med at finde de gode, blandt alle de dårlige, i Google Play og App Store, der er de rene jungler.

Og tak til disse mennesker bag de forskellige firmaer, der bruger deres tid og penge på at udvikle og finjustere disse produkter, der kan gøre så stor en forskel.

God idé, at tage til messen i stedet for, at sikkert kun nogle få firmaer ville/kunne tage til Vordingborg på den samme dag. Så mange tak for entré billetten.

Netværksmøde den 10. september 2014

Tema: Om tilbagevenden til arbejdsmarkedet fra førtidspension.

Blandt førtidspensionisterne i netværksgrupperne er der 8 personer, der har udtrykt ønske om lønindtægt, andre har ligeledes vist interesse for at høre nærmere om mulighederne. Derfor besluttede netværksgruppernes tovholdere at gennemføre en temadag med fokus på reglerne om lønarbejde for førtidspensionister.

Socialfaglig konsulent Ditte Treff Lindegaard fra Den Uvildige Konsulenttjeneste (DUKH) blev bedt om at gennemgå muligheder og bestemmelser.

13 personer havde tilmeldt sig, hvoraf 2 måtte melde fra grundet sygdom.

Fra Synscentralen deltog Vivi Juul og Peter Lebech.

Mødeleder Tove Løwe, tovholder for netværksgrupperne.

PROMGRAM

11.00 – 12.30 Uformelt samvær i netværksgruppen.

12.30 – 13.00 Sandwich.

13.00 – 14.15 Gennemgang af regler ved Ditte Lindegaard.

14:15 – 14:30 Pause

14:30 – 15:15 Fortsat gennemgang ved Ditte Lindegaard

15.30 – 16.15 Afslutning og uformelt samvær i netværksgruppen.

11:00- 12:30:

Drøftelse af tidligere arrangementer.

Lidt i flæng:

Movia lader nu køreplaner på papir udgå. Kontaktes Movia på telefon 36 13 14 15 kan man imidlertid anmode om at få tilsendt en køreplan på papir.

Ledsagerklippekort udløber næste år: Kan købes indtil den 9. februar 2015 og anvendes til juni 2015. Herefter er der kun rejsekort, som bestilles hos DSB på tlf. 70 11 33 33.

Overskydende klippekort kan refunderes indtil den 8. februar 2018.

En deltager: Jeg køber aldrig pladsreservation, - kan ikke finde pladsen: I stedet ringer jeg til DSB fra perronen og får oplyst, i hvilke vogne er der solgt færrest billetter. Efterfølgende beder jeg om hjælp til at finde den vogn. På den måde fungerer det altid fint på Ringsted station.

Flere fremførte gode eksempler på hjælp fra Handicapservice, blandt andet et eksempel, hvor ventetid i Frederikshavn blev sparet, fordi Handicapservice tilbød taxa fra Frederikshavn til Skagen.
Livlig samtale og udvekslinger.

13:00 – 15:15 TEMA: Om tilbagevenden til arbejdsmarkedet fra førtidspension.

Mange spørgsmål blev stillet fra salen om individuelle oplevelser og forløb. Nærværende referat har alene tilstræbt at referere gennemgangen.

Ditte Treff Lindegaard startede med at præsentere Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH), som er oprettet efter § 15 i Serviceloven: "En uvildig konsulentordning der yder gratis rådgivning og vejledning i sager om hjælp til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsniveau". DUKH er en selvejende institution under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, og har eksisteret siden 2002. Adressen er Jupitervej 1, 6000 Kolding.

DUKH skal bidrage til at styrke retssikkerheden for borgere med handicap og deres pårørende og være til rådighed for handicaporganisationer og vidensmiljøer på handicapområdet.

Retssikkerhed betyder:

at borgeren får de ydelser, som han eller hun er berettiget til,
at sagsbehandlingsreglerne overholdes, og
at borgeren ikke pålægges andre pligter, end dem lovgivningen muliggør.

Du kan henvende dig til DUKH, når du:

Mangler overblik og har brug for hjælp til at komme videre

Har svært ved at komme i dialog med sagsbehandleren

Oplever at være kassebold mellem forskellige systemer

Er utilfreds med en afgørelse og i tvivl om mulighederne for at klage

Søg dog altid rådgivning i kommunen først.

DUKH kan ikke rådgive om et specifikt handicap, udmåle støtte, varetage behandlingen af din sag hos myndigheden eller træffe afgørelser. Kan ikke ændre en afgørelse truffet af en myndighed eller være bisidder eller advokat for dig.

Henvendelse til DUKH kan ske telefonisk eller skriftligt.

Efter præsentationen gennemgang af dagens tema:

Ordinært arbejde:

Du kan søge ordinære job (samme vilkår/løn), deltidsjob og vikarjob, og du kan oprette profiler i diverse jobbanker m.v.

Der sker modregning i pensionen efter de gældende regler. Husk altid at oplyse Udbetaling Danmark om ændringer i dine indtægtsforhold.

Uddannelse:

Mulighed for at tage en uddannelse uden dog at kunne modtage SU. I stedet bibeholdes førtidspensionen.

Mulighed for tilskud til bøger. Dette forudsætter revalideringsberettigelse.

Ressourceforløb (Lov om Aktiv Beskæftigelse – LAB § 68a)

Dette er et længerevarende forløb 1-5 år, op til flere gange, der har til formål at udvikle arbejdsevnen, at blive selvforsørgende. Det er en betingelse, at forløbet kan medvirke til at udvikle arbejdsevnen. Kommunen skal tilbyde en koordinerende sagsbehandler. Under et ressourceforløb bevares retten til udbetaling af førtidspension (LAS § 68 stk. 6).

Målgruppe: Komplekse problemstillinger ud over ledighed. Behov for indsatser fra forskellige områder. Tæt på førtidspension.

Revalidering: (Lov om Aktiv Socialpolitik – LAS § 46).

Betingelsen er, at personen har mulighed for at forbedre eller bevare en resterende arbejdsevne gennem revalidering. Vejl. pkt. 22. Krav om hel eller delvis selvforsørgelse efter endt revalidering. Ikke muligt udelukkende grundet forbedring af livskvaliteten (principafg. O-25-99). Under forrevalidering bevares pensionen. Mulighed for at gøre førtidspensionen hvilende (gammel vejl. pkt. 332 og ny vejledning pkt. 89). Mulighed for tilskud og støtte (LAB § 76 og § 82). Revalidering kan gives til erhvervsrettede aktiviteter: Uddannelsesforløb / Arbejdsprøvning / Afklarende foranstaltninger / Optræningsforløb hos arbejdsgivere med helt eller delvis tilskud / Hjælp til selvstændig virksomhed.

Ansættelse med løntilskud (skånejob – LAB § 57)

Mulighed hos private og offentlige arbejdsgivere under forudsætning af kommunens godkendelse af ansættelsesforhold/bevilling af løntilskud. Førtidspension bibeholdes, og der sker modregning i pensionen efter de gældende regler.

Fleksjob (LAB § 69)

Der forudsættes varige og væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen som gør, at man ikke kan fungere på det ordinære arbejdsmarked. Lægelig dokumenteret og praktisk afklaret. Under 40 år bevilges det for en periode på 5 år. Over 40 år bevilges det permanent efter de første 5 år, såfremt betingelserne fortsat er opfyldte.

Skal førtidspensionen gøres hvilende eller frakendes?

Hvis den er tildelt før 2003:

Pensionen kan ikke frakendes, men forventes indtægten at overstige det dobbelte af grundbeløbet (kr. 142.000 i 2014) skal den for personer under 60 år gøres hvilende. Ret til Invaliditetsydelse.

Hvis den er tildelt efter 2003:

Kommunen kan træffe afgørelse om hvilende førtidspension. Den skal imidlertid frakendes, hvis det vurderes at pensionisten

vedvarende kan være selvforsørgende i indtægtsgivende arbejde.
Dog ikke frakendes efter det fyldte 60 år uden samtykke.

Tillæg, der kan påvirkes af arbejdsindtægt: Det personlige tillæg, helbredstillæg, boligydelse og andre lignende ydelser. Derimod påvirkes Bistandstillæg ikke af evt. arbejdsindtægt. Ligeledes ikke Plejetillæg.

Kontakt Udbetaling Danmark for vejledning. Få eventuelt lavet en prøveberegning, hvor fiktiv indtægt sættes ind.

Gør nogle overvejelser:

Hvad kan jeg klare? Søg inspiration i netværk, forening m.v.

Muligheden for at afprøve via frivilligt arbejde, praktik, vikarjob m.v.

Har jeg nogle steder, jeg kender? Hvad kan jeg lave der?

Hvad kan jeg selv gøre (opsøgende arbejde, oprettelse af jobprofil m.v).

Afklaringssamtaler:

Ret til 3 afklaringssamtaler i jobcentret.

Samtalerne kan evt. bruges til:

- Få mere viden om mulighederne for at vende tilbage til arbejdsmarkedet, herunder tilbud om vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik.
- Hvad betyder indtægten for min førtidspension, boligsikring, medicinbevilling m.v.

Personlig assistance i erhverv.

Kan ydes til personer, der pga. varig og betydelig fysisk og psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig bistand. Hovedfunktionerne skal kunne varetages af personen selv. Kan ydes under bl.a. ordinære job, job med løntilskud, fleksjob, virksomhedspraktik.

Andre muligheder:

Hjælpebidrag i erhverv (LAB § 76 og § 100), arbejdsredskaber/arbejdspladsindretning.

Mentorstøtte (LAB § 78)

DUKH's 10 gode råd til borgeren:

1. Gør dig klart, hvad du vil tale med din sagsbehandler om
2. Tag evt. en bisidder med
3. Fortæl din sagsbehandler, hvordan du ønsker samarbejdet
4. Bed om generelle rådgivninger om dine støttemuligheder
5. Giv de oplysninger, som er nødvendige for sagen
6. Bed din sagsbehandler om at få en frist for, hvor lang sagsbehandlingstid, der forventes
7. Du kan bede om at få kopi af de papirer, der indgår i din sag

8. Ved mundtligt afslag bør du bede om en skriftlig begrundelse, der skal være vedlagt en klagevejledning
9. Samarbejd positivt og respektfuldt med din sagsbehandler

Ditte Treff Lindegaard afsluttede med en opfordring om at benytte afklaringsamtalerne og gentog, at for så vidt det drejer sig om de økonomiske konsekvenser, så er det Udbetaling Danmark, der kan være behjælpelige med udregningerne.

Tove Løwe takkede for en yderst kvalificeret gennemgang af et meget kompliceret område, og salen klappede, da Ditte forlod salen med 2 fine flasker rødvin.

15.30 – 16.15 Afslutning og uformelt samvær i netværksgruppen.

Der blev opsamlet følgende evalueringbemærkninger:

Det var godt, - god gennemgang.

Rigtig godt: Jeg fik gode redskaber i forhold til Dansk Handicapråd.

Gjorde det rigtig godt: Forståelig gennemgang af vanskeligt stof.

Har lært meget og står derfor bedre i forhold til vurdering af egne muligheder.

Rigtig godt at være i dette forum og lytte til hinanden.

Rart at få præciseret de nye vejledningsmuligheder uden fare for, at pensionen tabes.

Godt med information om Udbetaling Danmark.

Godt at være i dette forum.

Rart at høre en kvalificeret gennemgang af en uafhængig person.

Deltagerne ønsker den rapport, som bliver lavet til TRYGFonden.

Tovholderne ønsker et møde med PL om fremtiden.

Tirsdag den 16. sept. 11:00 – 15:10

Fysisk aktivitet og kropsbevidsthed

10 tilmeldte, 2 frafald.

Tove Løwe bød Stine Joo Kofoed velkommen.

Stine er ansat som ergoterapeut på Solgavehjemmet i Næstved.

Mange blinde og svagsynede klager over spændinger i skuldre og ryg.

Stine gennemgik årsagerne til dette og anviste, hvad man kunne gøre. Mange øvelser blev gennemført. Der blev ikke taget referat.

Bemærkninger fra deltagerne i flæng:

: God gennemgang, men et problem at tage sig sammen hjemme og følge op.

:Jeg havde glædet mig til samværet og fået meget ud af det.

:Flere af øvelserne blev gennemført med elastik. En skam, at vi ikke måtte beholde disse.

:Der var ikke så meget nyt for mig. Godt at tale med andre. Jeg vidste ikke noget om Solgavehjemmet, og at der er et onsdagstilbud, som jeg sikkert kan have glæde af. Dette onsdagstilbud, som også tilbyder gymnastik og fysisk træning, til unge blinde og svagsynede (18 – 62 år) er enestående i Danmark.

Rart at høre, at andre pusler med de samme problemer, som jeg selv. Før disse netværksmøder havde jeg ikke mødt andre med store synstab.

:Kunne vi ikke genoptage kontakten til DSB med henblik på opmaling på stationerne for at tilstræbe "engelsk køkultur" – gå i højre side. Aftalte, at tovholder Bettina Hansen kan rejse dette spørgsmål for DSB.

:Forslag om hjertemassagekursus for blinde. Tove undersøger.

:Forslag om oprettelse af facebookgruppe for netværkene. "Dagpengeland" kunne danne forbillede.

: Lidt vanskeligt at følge med i instruktørens vejledninger.

: Spændende med Solgavens onsdagstilbud, som jeg er meget interesseret i.

Jeg fik tilbudt synsvurdering af optikeren under mødet. Her blev det afklaret, at mit synstab ikke berettiger til optagelse i Dansk Blindesamfund.

Kan der dispenseres?

Dette vil Stine undersøge.

Dagen efter: Stine meddeler undertegnede, at hun er velkommen til onsdagsarrangementerne. Det forudsætter, at hun kan befordre sig selv.

Ansøgning til TRYGFonden aug. 2013

5. august 2013

Ansøgning

Synscentralen i Vordingborg kommune ansøger TRYGFonden om tilskud til at videreudvikle et netop afsluttet arbejdsmarkedsprojekt, som var støttet af TRYGFonden (j.nr. 2-11-0316). Videreudviklingen drejer sig om at følge op på den særlige indsats i det omtalte arbejdsmarkedsprojekt, ved at etablere et netværksforum for blinde og svagsynede borgere, som er tilknyttet arbejdsmarkedet, som søger ind på dette, eller som er i fare for at miste job.

Baggrund

Blinde og svagsynede har som gruppe en meget ringe tilknytning til arbejdsmarkedet. SFI har undersøgt hvilke barrierer blinde og svagsynede møder på deres vej mod arbejdsmarkedet. Heraf fremgår det bl.a., at konsekvenserne af manglende tilknytning til arbejdsmarkedet har både sundhedsmæssige og økonomiske konsekvenser, såvel som risiko for social isolation.¹

Formålet med Synscentralens tidligere projekt ” *Blinde og svagsynede i job* ” var at etablere en målrettet indsats for at sikre blinde og svagsynede borgere arbejde. Projektet gav så gode resultater, at Synscentralen med egne driftsmidler og med bestyrelsens godkendelse, har forlænget perioden med den særlige, håndholdte indsats på arbejdsmarkedsområdet. Gennem projektførelsen er det blevet tydeligt, at man som blind eller svagsynet jobsøgende (eller truet på jobbet), står meget isoleret med sin problemstilling. Denne isolation gør det endnu vanskeligere for den enkelte, at udvise den personlige gennemslagskraft, som ofte er nødvendig, såfremt man som synshandicappet skal fastholde eller få et job. En måde at imødegå dette på, er at etablere et netværk for synshandicappede, som er tilknyttet, eller ønsker tilknytning, til arbejdsmarkedet.

Fra projektførelsen ” *Blinde og svagsynede i job* ”, som TRYGFonden støttede, kender vi forsørgelsesgrundlaget for gruppen af blinde og svagsynede i aldersgruppen 18-64 (antal: 466):

5,6 % af gruppen har arbejde på almindelige vilkår

4,5 % har fleksjob

1,0 % er jobsøgende

5,0 % er i skole/uddannelse

0,4 % modtager kontanthjælp

83,5 % modtager pension

I den gruppe, der modtager pension, ved vi også, at der er nogle, der gerne vil tilbage på arbejdsmarkedet helt eller delvist. Iflg. den omtalte undersøgelse, som SFI lavede i 2010 drejer det sig om 1/5 af den gruppe, der får pension.

Formålet med projekt *Netværksforum* er derfor at etablere et netværk, hvor synshandicappede i den erhvervsaktive alder kan møde ligesindede og udveksle erfaringer om succes historier, gode måder at gribe konkrete problemstillinger an på eller sukke over nederlag på vejen til et job. Isolationen skal brydes og

---

¹ *Blinde og stærkt svagsynede. Barrierer for samfundsdeltagelse.* SFI 10:17. 2010

personlige kontakter skal etableres, så man kan trække på hinanden, når behovet er til stede. Endelig tænkes netværket også som et idé-forum, hvor der eventuelt kan genereres alternative muligheder til det etablerede arbejdsmarked, måske i form af socialøkonomiske virksomheder eller som regulært selvstændige erhvervsdrivende.

Indsats

Til netværket knyttes en erfaren synskonsulent, samt ad hoc andre professionelle, der har med arbejdsmarkedsrelaterede problemstillinger at gøre, således at netværket også kan trække på konkret og faglig bistand for at imødegå eventuelle forhindringer på vejen til / i et arbejdsliv. Endvidere skal det være muligt at afholde kortere kurser om iværksætteri.

Synscentralen stiller lokaler til rådighed for netværkets mødeaktiviteter.

For at få skudt netværket i gang, skal der etableres kontakter. Dette er muligt via det tidligere beskrevne arbejdsmarkedsprojekt, idet projektmedarbejderen her har en række kontakter, der kan danne grundstamme i netværket. Det må forudses, at der til etablering af netværket skal laves et opsøgende arbejde af projektmedarbejderen. Når netværket er etableret og bliver i stand til selv at varetage organiseringen, skal understøttelsen af netværket glide ind og være en etableret del af Synscentralens ordinære virksomhed. Etableringsperioden (projektperioden) tænkes således at vare fra den 1. september 2013 til den 1. maj 2014.

Løn til projektmedarbejder i perioden: 550 timer á 430 kr.	236.500 kr.
Kørsel i forbindelse med opstart af netværk	15.000 kr.
Afholdelse af 2 kurser/temadage (jobcentre og Synscentralen)	30.000 kr.
Rapportering: 15 timer á 430 kr.	6.450 kr.
<u>I alt</u>	<u>287.450 kr.</u>

Synscentralens eget-bidrag er vanskeligt at beregne, fordi det primært vil bestå i at være ”fødekæde” til netværket via det konsulentarbejde, som er en etableret del af Synscentralens virksomhed. Netværket vil desuden kunne trække på Synscentralens medarbejdergruppe til løsning af konkrete opgaver i forbindelse med arbejdspladsindretning, vurdering af egnede hjælpemidler m.m.

Erfaringerne fra projektet, vil blive videregivet og delt i det landsdækkende synsfaglige netværk, som Synscentralen er en del af.

Om Synscentralen (www.visus.dk)

Synscentralen i Vordingborg rådgiver, vejleder og underviser blinde og svagsynede borgere fra vugge til grav. Det sker i et fælles kommunalt samarbejde, hvor Vordingborg kommune er driftsherre og har indgået leveringsaftaler med Lolland, Guldborgsund, Faxe og Næstved kommune. Arbejdet finder sted i medfør af dels Serviceloven (hjælpemidler) og Lov om Specialundervisning for Voksne (undervisning og rådgivning), samt Folkeskoleloven (rådgivning til børn og unge med synshandicap). Dertil kommer, at Synscentralen aktuelt er i gang med at knytte tættere kontakt til kommunernes jobcentre, som en udløber af det tidligere omtalte arbejdsmarkedsprojekt.

Med venlig hilsen

Hans Nørgaard
forstander

TrygFonden

Indg. SC
16 DEC. 2013

Synscentralen, Vordingborg kommune
Hans Nørgaard
Færggårdsvej 15H
4760 Vordingborg

Lyngby, den 13. december 2013
IDnr. 104813

Kære Hans Nørgaard

Tak for din ansøgning vedr. projektet: **Etablering af Netværksforum**

Vi er glade for at fortælle, at TrygFondens regionale råd Sjælland vil støtte det gode formål med kr. 287.450. Beløbet er inkl. evt. moms.

Støtte gives under forudsætning af:

At der foreligger en positiv evaluering af det oprindelige projekt.

At projektet gennemføres i sin helhed som fremført i ansøgningen.

At TrygFonden nævnes som tilskudsgiver.

At TrygFonden får adgang til og frit kan benytte de resultater, projektet resulterer i.

TrygFonden vil gerne omtale de projekter vi støtter, og vi vil derfor gerne have mulighed for at nævne netop jeres projekt i en pressemeddelelse, på hjemmesiden og i andre sammenhænge. I er meget velkomne til også selv at tage kontakt til pressen.

Støtte vil blive udbetalt efter dokumentation for udgifter, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Hvis dette er tilfældet bedes du kontakte mig. Støtte skal være udbetalt til ansøger senest et år fra dd. Ved fremsendelse af bilag bedes du venligst oplyse banknavn, registrerings- og kontonummer, tydeligt påført IDnr. Jeg skal understrege, at TrygFonden skal udbetale direkte til støttemodtager og derfor ikke kan betale evt. leverandører.

TrygFonden ønsker at samle erfaringerne fra de projekter, som fonden har doneret midler til. Du vil derfor modtage en e-mail, der indeholder et link til en evalueringsside, når projektet nærmer sig sin afslutning. Du bedes evaluere dit projekt senest tre måneder efter projektets afslutning.

Vi ønsker jer held og lykke og ser frem til at høre mere om projektet.

Venlig hilsen

TrygFonden

Pia Hansen
Donationschef

Regnskab til TRYGFonden

Den 22. september 2014

Projektmedarbejder incl rapportering: 584 timer á 430	251.000 kr.
Kørsel	3.000 kr.
Kurser og temadage	18.000 kr.
I alt.....	272.000 kr.

Hertil kommer arbejdstimer leveret af øvrige ansatte ved Synscentralen: Ikke opgjort.

Evaluering:

Projekt Netværksforum har taget afsæt i Rapport: Blinde og svagsynede i Faxe, Guldborgsund, Lolland, Næstved og Vordingborg kommune, som ved afslutning havde reduceret antallet fra 23 til 5 blinde og svagsynede personer, som var erhvervsmæssigt uafklarede.

Efterfølgende har én svagsynet person yderligere opnået ansættelse.

Endvidere hjalp projektet en blind person til uddannelse som organist, og som nu er klar til at søge job.

2 synskonsulenter på Synscentralen viderefører i dag funktionen med at hjælpe blinde og svagsynede i erhverv.

Netværksforum har som grundlæggende mål haft at opkvalificere til øget styrke og mestring, også i forhold til arbejdsmæssige relationer.

Deltagernes udbytte og tilfredshed lader sig ikke umiddelbart måle og beror derfor på de fremsatte udtalelser, således som fremsat i referaterne samt fra de indledende møder:

Alle deltagere ved de indledende møder udtrykte stor tilfredshed ved møderne.

Eksempelvis:

Havde jeg kendt til de løsninger, jeg nu har set og erhvervet mig, kunne jeg måske have bevaret mit arbejde noget længere.

En person, som kun havde mulighed for at deltage ved det første møde, har 4 måneder efter udtalt: "Det er en hamrende god idé at samle ligestillede, så vi kan tale sammen. Jeg kan nævne 1000 hurraord for dette arrangement. Jeg sad ved siden af én, der under mødet brugte en i-pad. Vi har talt sammen, og nu benytter jeg selv dette fortræffelige hjælpemiddel, som er det bedste, jeg nogensinde har haft næst efter CCTV. Til gengæld har jeg kunnet hjælpe en anden, og vi har talt sammen mange gange siden. Og forleden dag talte jeg med en tredje. Faktisk i over en time i telefonen.

Vi glæder os alle til det næste arrangement.

Fremtiden

Deltagerne har opnået interessefællesskab med hinanden og forventes at ville videreføre dette.

Herudover tegner der sig et billede af enkelte tematiske arrangementer årligt.

De 3 tovholdere har taget initiativ til et møde om dette med projektlederen medio oktober.

Synscentralens samspil med netværkene vurderes væsentligt for fastholdelse og udvikling. Hertil kommer, at Synscentralens fysiske faciliteter er oplagte og stilles gratis til rådighed for netværkenes aktiviteter.

Der er opstået en synergi, som bl.a. kommer til udtryk i samspillet mellem blinde og svagsynede førtidspensionister, der ønsker arbejdsfællesskab, og Synscentralen i forbindelse med et konkret forslag om etablering af virksomhed, som nu tilstræbes etableret.

Peter Lebech
Synscentralen